

Jaarverslag 2004

HELP ONS HELPEN

Child Focus dankt de Koning Boudewijnstichting voor haar vrijgevege bijdrage tot de realisatie van dit jaarverslag.

De Koning Boudewijnstichting is één van de partners van het eerste uur van het Centrum.

Inhoudstafel

Samenstelling van de Raad van bestuur	3
Voorwoord van de Voorzitter	4
De Directie aan het woord	5
De plaats van het hart	6
Operaties	7
New Tech & Multimedia	20
Internationale ontwikkeling	24
Studie en preventie	28
Communicatie	32
Financiering	38
Waarderingsregels	42
Lijst van partners	45
Organigram	46

Redactie Bea Bossaerts, Isabelle Marneffe

Leescomité Colette Brichaux, Kristine Kloeck, Jean-Denis Lejeune, Maryse Rolland
in samenwerking met Isabelle De Schrijver, Nathalie Fallon, Laurence Hennuy, Tessa Schmidburg, Sandrine Vander Eecken, Christel Van Goethem, Tom Van Renterghem, Serge Van Schuylenbergh

Grafisch ontwerp en fotogravure www.hoet-hoet.be

Druk Arte-Print

Verantwoordelijke uitgever Isabelle Marneffe 292, Houba-de Strooperlaan, B – 1020 Brussel

Jaarverslag 2004

Samenstelling van de Raad van bestuur in 2004

onder het Erevoorzitterschap van H.M. de Koningin

- Daniel Cardon de Lichtbuer, Voorzitter
- Bernadette Bawin, Gewoon hoogleraar aan de Universiteit van Luik (tot 5 februari 2004)
- Walter Boghaert, Coördinatieceel Verenigingen
- Michel Bruyère, Waakzaamheidsraad
- Catherine Legat, Slachtofferhulp
- Joséphine Nuyts, Waakzaamheidsraad
- Astrid Rubbens, Slachtofferhulp
- Luc Tayart de Borms, Vertegenwoordiger van de Koning Boudewijnstichting
- Jan Van Gils, Deskundige
- Jozef Viville, Coördinatieceel Verenigingen
- Robert Waseige, Vertegenwoordiger van de burgerlijke gemeenschap

Observatoren :

- Brice De Ruyver, Vertegenwoordiger van de Federale Regering
- Lieve Stappers, Deskundige

'Onze organisatie, die uit diepgaande emoties is ontstaan, transformeert zich stilaan in een strategische en professionele structuur.'

Voorwoord van de Voorzitter

2004 was een bijzonder jaar voor Child Focus. Het proces-Dutroux is nu voorbij en dat is een keerpunt. In de eerste plaats voor de ouders zelf, die het Centrum mee op gang hebben getrokken. Voor hen – en ook voor de jonge slachtoffers die de gruwel overleefden – is het proces een belangrijke stap in hun lijdensweg en hopelijk het begin van een nieuwe fase, die minder overschaduwd wordt door de feiten die zij hebben meegemaakt.

Ook voor Child Focus vormt het proces een belangrijke ommekeer. 2004 is het jaar is geworden van de maturiteit. Onze organisatie, die uit diepgaande emoties is ontstaan, transformeert zich stilaan in een strategische en professionele structuur.

We mochten het voorbije jaar mevrouw Kristine Kloeck verwelkomen als nieuwe Algemeen directeur van Child Focus. Zij is de opvolgster van Jacques Debulpaep, die drie jaar deze functie heeft waargenomen. Zijn grote verdienste is dat hij – dankzij zijn management-competenties – van het Centrum een efficiënte onderneming heeft gemaakt.

Kristine Kloeck combineert verschillende soorten expertise. Ze was wetenschappelijk medewerkster in de gevangenis van Sint-Gillis, docent aan de Vrije Universiteit Brussel, ambtenaar bij het ministerie van Justitie en later directeur en afdelingshoofd Maatschappelijk Welzijn bij het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap. Ze vervolgde haar loopbaan op het kabinet van de minister van Justitie De Clerck en de Vlaamse minister van Welzijn Vogels, tot ze een van de voorzitters werd van de Hoge Raad voor Justitie. Ze heeft in al die jaren deskundigheid opgebouwd inzake slachtofferbeleid en beleid ten aanzien van daders, en ze kent de problematiek van seksuele delinquentie. Ze heeft gewerkt zowel op het terrein zelf als in wetenschappelijk onderzoek en in beleidsgerichte functies.

In 2004 is ook duidelijk geworden dat Child Focus de banden moet versterken met zijn partners, met de regionale en communautaire structuren in ons land. We moeten de mogelijkheden tot samenwerking aan hetzelfde doel nog verbeteren, in alle gerechtelijke arrondissementen. Dank zij zijn centrale ligging is Child Focus sterk in Brussel, maar het moet ook aanwezig zijn in elke stad van het land. Vandaag mobiliseren we bijna 2000 mensen in ons land. Hun rol gaat verder dan het verspreiden van affiches : onze vrijwilligers vormen een hecht netwerk dat onze acties steunt.

2004 was ook het jaar van de uitbreiding van de Europese Unie. Child Focus was als Centrum reeds aanwezig in Europa via de Federatie die het met buitenlandse zusterorganisaties in 2001 mee heeft opgericht. De toetreding van tien nieuwe lidstaten zal een niet te verwaarlozen impact hebben op de bewegingsvrijheid van jongeren. Vermoedelijk zullen nog meer jongeren en in het bijzonder niet-begeleide minderjarigen verdwijnen.

Op 23 november vond, op initiatief van onze Erevoorzitster de Koningin, en in samenwerking met de Europese Federatie voor Vermiste en Seksueel Uitgebuide Kinderen, een Europese dag van overleg en bewustmaking plaats op het koninklijk paleis te Brussel. Samen met de Koningin van Zweden, Mevrouw Chirac en Mevrouw Kwasniewska bracht onze Koningin de problematiek van vermiste en seksueel uitgebuide kinderen opnieuw onder de aandacht.

In 2005 wacht ons inderdaad een niet te onderschatten taak. Het zal een jaar zijn van verdieping en verbreding van de actie. We moeten elk land van Europa ertoe aanzetten een operationeel centrum op te richten of de bestaande centra te versterken. De nationale en internationale samenwerking moet verbeteren evenals de uitwisseling van ervaringen en expertise.

Daniel Cardon de Lichtbuer

'Ik heb hier een team ontmoet van vooral jonge mensen die ongelooflijk geëngageerd zijn.'

De Directie aan het woord

Begin november 2004 ben ik als Algemeen directeur bij Child Focus gestart. De missie van het Centrum sprak me aan en bovendien zou de opdracht me toelaten om verschillende soorten expertise uit mijn loopbaan te verenigen. Het Centrum situeert zich immers op het kruispunt van hulp/welzijn en recht/justitie, en vervult naast operationele taken ook studie- en beleidsgericht werk.

Ik heb hier een team ontmoet van vooral jonge mensen die ongelooflijk geëngageerd zijn. Ik ben er dan ook fier op deze equipe verder te mogen leiden. Wel lijkt het me een hele opgave dit Centrum, na een bijzonder intense pioniersfase, in de richting van consolidering, verdieping én verbreding aan te sturen.

Child Focus wil het Europees referentiecentrum worden inzake verdwijningen en seksuele uitbuiting van kinderen. Om dit te realiseren, moet het de kwaliteit van zijn operationele dienstverlening permanent verbeteren, zijn preventie-initiatieven en studieprojecten systematisch uitbouwen, zijn landelijke en internationale betekenis verruimen. Dit alles in een voortdurend evoluerende omgevingscontext. Een hele opgave dus; een nieuw strategisch plan moet toelaten wat we doen en wat we willen realiseren, in dit ruim toekomstperspectief te plaatsen.

Wat zijn de eerste krijtlijnen van deze (lange termijn) agenda?

Een goede dienstverlening aan de burger die zich tot Child Focus wendt, vergt dat we het partnership met politie, justitie en hulpverlening nog versterken. Child Focus vervult – vanuit een onafhankelijke positie – een brugfunctie tussen de civiele samenleving, de overheidsdiensten en de door de overheid gesubsidieerde hulp- en dienstverlening. Die intermediaire functie vraagt wederzijdse erkenning en complementaire werking. Voor de problematiek van de verdwijningen is dit min of meer verworven, al blijft alertheid geboden en is de privaat-publieke samenwerking nog niet voor iedereen een evidentie. Voor wat de seksuele uitbuiting aangaat, vergt de samenwerking nadere definiëring en verdieping, waartoe ook de afdeling Studie en preventie een bijdrage kan leveren. Deze jonge afdeling heeft op korte tijd mooi werk geleverd en moet blijvend de link leggen tussen praktijk, wetenschap en beleid. Dit vergt een nauwe samenwerking met de diverse werkvelden en de universiteiten. Het is de bedoeling deze afdeling verder uit te bouwen als kenniscentrum en ontmoetingsplatform m.b.t. de fenomenen van verdwijning en seksuele uitbuiting van kinderen. Van daaruit moeten standpunten en beleidsaanbevelingen vorm krijgen, waarbij dan het nodige lobbywerk ervoor moet zorgen dat een en ander ook daadwerkelijk wordt geïmplementeerd.

Ook de internationale ontwikkeling zit in de lift. De ontmoetingsdag van 23 november 2004 kan een hefboom zijn om de uitbouw en netwerking van gelijkaardige centra in de verschillende Europese landen te stimuleren en de grensoverschrijdende problematiek van verdwijning en seksuele uitbuiting over gans Europa op efficiënte wijze te behartigen.

Tenslotte moet Child Focus ook als “onderneming” in beweging blijven. De organisatiestructuur zal de strategische planning moeten volgen. Een human resources beleid moet op moderne leest worden geschoeid. De fondsenwerving moet in structurele banen worden geleid. Het communicatiebeleid – dat Child Focus op korte tijd écht op de kaart heeft gezet – moet aansluiten bij de verdere professionele uitbouw van het Centrum.

Een heel programma dus en geen woorden, maar daden zijn nodig om dit *stapsgewijze* waar te maken.

'Het is absoluut noodzakelijk dat kinderen onbezorgd kunnen spelen in het park, kunnen fietsen op straat, naar vriendjes kunnen gaan. Er moeten oplossingen worden gezocht opdat ze zich in alle rust kunnen ontplooiën.'

De plaats van het hart

2004 is een zeer moeilijk jaar geweest. Het proces Dutroux en co - en ook de maanden vóór de startdatum op 1 maart - waren uitputtend. Er waren tal van activiteiten en contacten met journalisten van over de hele wereld, soms drie tot vier per dag. We hadden dus niet de gelegenheid om ons rustig op het proces voor te bereiden.

Negen jaar lang hebben we op die beproeving gewacht. Wat moeten we van dit marathonproces onthouden? Eén element was alleszins positief : de organisatie was feilloos, de slachtoffers en hun ouders waren zeer goed omringd door justitie-assistenten en het personeel ter plaatse. Er was ook een lokaal voor ons ter beschikking waar we af en toe tot rust konden komen.

Het verloop van het proces was niet makkelijk, omdat we geen advocaat meer hadden om ons voor de rechtbank te vertegenwoordigen. Gelukkig hebben vele vrienden ons omringd en gesteund.

Het proces heeft vier maanden geduurd en was emotioneel zeer zwaar.

Ik hoop van ganser harte dat de leiders van dit land snel lessen zullen trekken uit het verleden, want de slachtoffers moeten over dezelfde rechten kunnen beschikken als de beschuldigde, zowel wat de verdediging aangaat als de verhaalmiddelen voor de rechtbank.

We hadden verwacht na het proces een zekere sereniteit terug te vinden, maar meteen kregen we opnieuw te maken met de gruwel in de zaak-Fourniret. Het klimaat van angst en onzekerheid kwam weer aan de oppervlakte. Het is absoluut noodzakelijk dat kinderen onbezorgd kunnen spelen in het park, kunnen fietsen op straat, naar vriendjes kunnen gaan. Er moeten oplossingen worden gezocht opdat ze zich in alle rust kunnen ontplooiën.

Het jaar 2004 heeft gelukkig ook voldoening gebracht. Het was het jaar van de actie *Help ons helpen*, een sympathieke fondsenwervingsactie in mei waarvoor we inspiratie hadden gevonden in Canada. We hebben ruim tachtig voorwerpen van bekende personen uit de wereld van kunst en sport per opbod verkocht ten voordele van Child Focus en ook een hele voorraad knuffelkippen. Zo hebben we niet alleen bijna 400.000 € kunnen verzamelen, maar er was ook veel weerklank van de actie in de pers zodat Child Focus nu beter bekend is.

In 2004 hebben we zes kaarsjes uitgeblazen voor Child Focus. We konden vaststellen dat de partners die zich hebben geëngageerd bij de start van het Centrum, nog altijd trouw zijn. Er zijn intussen – gelukkig – ook nieuwe partners bijgekomen. Ik wil ze langs deze weg allemaal van harte danken. Dank ook aan alle mensen die kleine of grote initiatieven nemen ten voordele van Child Focus.

Sinds de verdwijning van Julie en Mélissa en andere kinderen is de gevoeligheid voor de problematiek van vermiste en seksueel misbruikte kinderen sterk toegenomen en zetten veel mensen zich daadwerkelijk in voor de strijd tegen deze fenomenen.

Dank u allemaal!

Jean-Denis Lejeune

Operaties

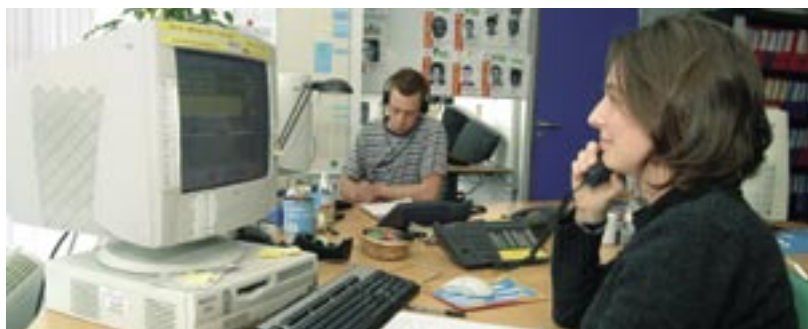
Het departement Operaties omvat de cel Call Management die alle oproepen via het noodnummer 110 beheert, de cel Case Management die de dossiers van verdwijningen en seksuele uitbuiting behandelt, en de cel Netwerk die zorgt voor de inschakeling van vrijwilligers en gestructureerde partners bij onrustwekkende verdwijningen.

1. Call Management

Het Call Management telt 10 medewerkers die de hotline beheren, m.n. de noodlijn 110 waarlangs allerhande oproepen, interventieverzoeken en getuigenissen over dossiers binnenkomen. Het volgt ook de minder onrustwekkende weglooptdossiers tijdens de eerste 48 uur.

1.1. Oproepen op de hotline

In 2004 ontving Child Focus op het noodnummer 110 in totaal 184.055 oproepen, dat is een stijging met 1,6% in vergelijking met 2003. Vooral het aantal oproepen overdag (tussen 7 en 23 u) is toegenomen.

Ruim 40.000 van deze oproepen (40.147) duren langer dan anderhalve minuut en vragen doorgaans een specifieke aanpak van de operatoren. Ongeveer een oproep op zeven komt 's nachts binnen; daarbij is het aantal nachtelijke oproepen van langer dan anderhalve minuut licht gestegen : van 4.875 oproepen in 2003 tot

5.275 oproepen in 2004. De nachtpermanentie wordt verzekerd door Eurocross, de alarmcentrale van de mutualiteiten. Naast de telefonische oproepen ontving Child Focus ook zo'n 1.500 vragen voor interventie en informatie via de post, e-mail en bezoek aan het Centrum.

In het kader van het proces-Dutroux werd gevreesd voor overbelasting van de noodlijn 110. Om dit te vermijden, werd een speciaal e-mailadres voorzien waarop de burgers hun medeleven aan de familie van de slachtoffers konden betuigen. Er kwamen ruim 1.000 reacties binnen, die op de website van Child Focus werden geplaatst om ze voor iedereen toegankelijk te maken en na het proces aan de familie van de slachtoffers werden overgemaakt. Daarnaast werd er een speciale telefoonlijn geopend om te antwoorden op de vragen van burgers over het proces en eventuele getuigenissen te verzamelen over onopgeloste verdwijningen. Op die lijn kwamen 925 oproepen binnen, vooral van mensen die zich geraakt voelden door de heropening van het dossier of reageerden op informatie die verspreid werd via de pers.

Het aantal vragen voor interventie door de lokale politie is sterk toegenomen, van 331 in 2003 naar 525 in 2004, of een stijging met bijna 60%.

Operaties

In totaal ontving de noodlijn 1.100 oproepen van verschillende politiediensten. Blijkbaar signaleren bepaalde gerechtelijke arrondissementen nu alle verdwijningen van minderjarigen, wat vroeger niet het geval was.

Ook het aantal vragen van kinderen is gestegen, van 1.110 in 2003 tot 1.424 in 2004. Bijna de helft daarvan (657) waren diverse vragen om informatie. 73 oproepen waren afkomstig van weglopers die de tussenkomst vroegen van Child Focus. Bij de oproepen van kinderen en adolescenten is het soms moeilijk de echte van de valse te onderscheiden.

'Heel wat kinderen bellen voor de grap, maar het is vaak moeilijk om dat meteen uit te maken. Het ene kind vertelt nu eenmaal zeer afstandelijk wat hem overkomen is, terwijl het andere meteen in tranen uitbarst wanneer hij vertelt over de feiten waarvan hij het slachtoffer geworden is.'

(Charlotte Nyssen en Tania Vanderbist, call managers)

De oproepen uit het buitenland gaan meestal over een vraag om hulp bij de verdwijning van Belgische minderjarigen in het buitenland. Soms gaat het om een persoon van buitenlandse afkomst die geen enkele band heeft met ons land. Wanneer er een duidelijke link is met België, is Child Focus bevoegd. Er wordt een dossier geopend en de zaak wordt verder opgevolgd door een case manager. Wanneer er geen band is met ons land, kan het Centrum doorverwijzen naar gelijkaardige organisaties in het land van herkomst van de oproeper.

1.2. Getuigenissen over dossiers

In 2004 bevatten 3.544 oproepen getuigenissen over de behandelde dossiers (3.117 in 2003). 247 daarvan waren het gevolg van affichagecampagnes, 110 van vignettencampagnes.

In 2004 heeft de Federale Politie via de media 42 opsporingsberichten verspreid met vermelding van het noodnummer 110 van Child Focus. Die hebben 41 getuigenissen opgeleverd.

Child Focus ontvangt ook spontane getuigenissen van derden. Blijkbaar zijn sommige burgers alerter geworden wat de observatie van kinderen betreft. Child Focus nodigt de bellers altijd uit om de feiten aan te geven bij de politie wanneer dit nuttig kan zijn. Een aantal oproepers wenst echter wel feiten of gedragingen te signaleren die als gewoon worden beschouwd, maar deinst ervoor terug zich bekend te maken. In die gevallen stuurt Child Focus een anonieme getuigenis naar de bevoegde overheden. In het algemeen is de drempel van Child Focus voor de burger lager dan die van de overheden.

1.3. Weglopers

De call managers hebben 361 dossiers van weglopers beheerd (wat neerkomt op een stijging van 33% t.o.v. 271 dossiers in 2003). 276 (76%) daarvan zijn afgehandeld binnen de 48 uur. Blijft een wegloper langer dan 48 uur weg, dan wordt het dossier overgemaakt aan een case manager. Dat gebeurde in 85 gevallen.

‘Omdat Child Focus bij weglopers als tussenpersoon fungeert tussen de ouders en de politie, zorgt het Centrum ervoor dat de politie rustig zijn werk kan doen, zonder gestoord te worden door de ouders. Die vinden intussen een luisterend oor bij het Centrum, voor hun hoop, hun angst en hun vragen. Wanneer dat nuttig is, worden die doorgegeven aan de politie.’

(Charlotte Nyssen en Tania Vanderbist, call managers)

Operaties

Het beheer van de dossiers van weglopers kent specifieke moeilijkheden. Het is problematisch om tijdens het weekend informatie te krijgen over de stand van het onderzoek. Verder is het niet eenvoudig om bange ouders te doen inzien dat Child Focus niet automatisch voor elke verdwijning een affichagecampagnes kan starten. Soms ook voelen de medewerkers zich de eerste uren onmachtig tegenover de ouders omdat het dan aan de politie is om het onderzoek te voeren. Toch zijn de ouders meestal wel tevreden over de tussenkomst van het Centrum wegens de morele steun die hen geboden wordt.

‘Een jong meisje dat weggelopen was, nam contact op met het Centrum. Ze stond op het punt om van een brug af te springen. De operator was toen verplicht om de politie te bellen, wat niet evident was, aangezien het meisje erop had aangedrongen om geen contact op te nemen met de politie.’

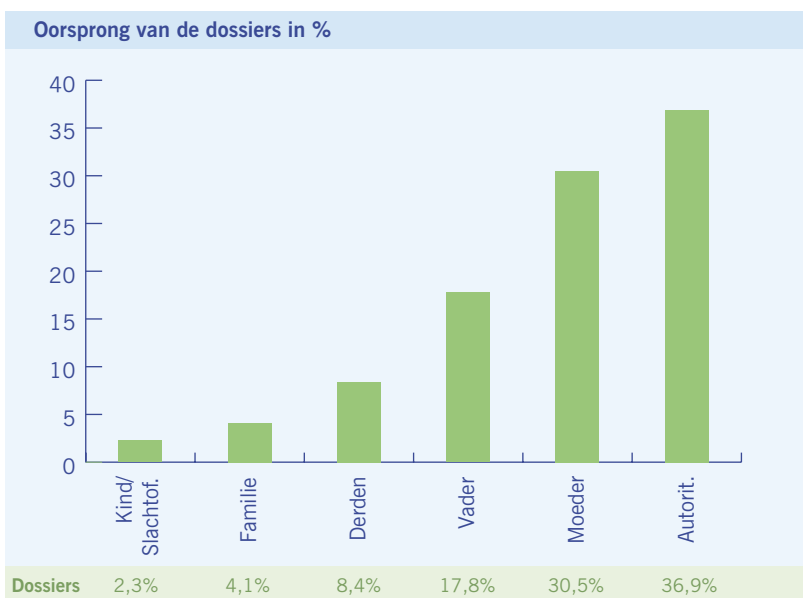
(Charlotte Nyssen en Tania Vanderbist, call managers)

Een ander knelpunt is dat Child Focus vaak wordt verward met de politie. Bij oproepen van weglopers zelf komt het erop aan een vertrouwensrelatie op te bouwen. Zodra die ook maar één moment in gevaar komt, haken sommige weglopers af omdat ze geloven dat er meteen een politiepatrouille op hen wordt afgestuurd. Dat is doorgaans niet het geval. Toch is het Centrum soms verplicht de politie te waarschuwen en dus het vertrouwen te verbreken, wanneer een kind in gevaar is.

Soms fungeert het Centrum als tussenpersoon, bijvoorbeeld als een jongere opbelt omdat hij geen contact met zijn ouders durft op te nemen. Het Centrum kan hen met elkaar in contact brengen en zo vermijden dat de politie onnodig met een onderzoek start.

Weglopen is voor vele jongeren een uitweg om een meningsverschil met hun ouders of hun instellingsverantwoordelijken duidelijk te maken. Soms is het de uitdrukking van een diep gevoel van onwelzijn. Terugkeren is vaak moeilijk. De jongere vreest niet begrepen te worden, misschien zelfs gestraft, en beseft dat er niets wezenlijk veranderd is aan de situatie die hij ontvlucht is.

Mede dankzij de werking van Child Focus voor weglopers is de bevolking zich beter bewust van de problemen en gevaren waaraan adolescenten dagelijks blootstaan. Tegelijk valt het op dat een kind opvoeden in de wereld van vandaag vaak niet van een leien dakje loopt. Sommige ouders durven evenwel niet toegeven dat ze niet meer weten hoe ze met hun kind kunnen omgaan.

Operaties

Child Focus kan in die gevallen een professioneel luisterend oor bieden, de beller helpen om zijn probleem te verwoorden, informatie en advies geven en samen oplossingen zoeken.

Om de kans op recidive te beperken, wil het Centrum in de toekomst meer de nodige aandacht geven aan de terugkeer, aan de begeleiding van de jongere, aan de uitdrukking van zijn frustratie en pijn. Ouders weten vaak niet hoe ze dat moeten aanpakken. In overleg met de welzijnssector zal worden nagegaan hoe aan een meer oplossingsgerichte aanpak vorm te geven en welke rol Child Focus daarbij kan vervullen.

1.4. Informatieaanvragen

In 2004 heeft de ploeg van het Call Management ruim 9.400 vragen beantwoord over seksuele en fysieke mishandeling, en materies zoals de rechten van het kind bij echtscheidingen.

683 vragen handelden over intrafamiliaal seksueel misbruik en vielen dus buiten de bevoegdheid van het Centrum. Zij werden doorverwezen naar de bevoegde Vertrouwenscentra Kindermishandeling.

7 case managers beheren de dossiers van verdwijningen, weglopers, ontvoeringen, niet-begeleide minderjarigen en seksuele uitbuiting, 24 uur op 24. Child Focus is bevoegd voor minderjarigen, meerderjarigen beschouwd als verlengde minderjarigen en verdwenen meerderjarigen tot 25 jaar, wanneer deze gedomicili-

eerd en/of ten laste zijn van de personen die het ouderlijk gezag uitoefenden tijdens de minderjarigheid en tot dat blijkt dat ze uit eigen wil zijn weggegaan.

Alle medewerkers doen nacht- en weekendpermanenties.

2.1. Dossiers

In 2004 behandelden de case managers 3.305 dossiers voor 3.658 kinderen. Dit is een stijging van bijna 10% tegenover 2003 (met 2.954 dossiers betreffende 3.354 kinderen).

Het aantal nieuwe dossiers in 2004 bedroeg 2.266 voor 2.482 kinderen. Op het einde van het jaar waren 1.193 dossiers nog niet afgesloten voor 1.315 kinderen.

2.1.1. Ongedefinieerde verdwijningen

Een ongedefinieerde verdwijning betekent dat bij de opening van het dossier geen enkel spoor is en dat informatie ontbreekt om het type dossier te bepalen.

In 2004 werden er 30 dossiers van ongedefinieerde verdwijningen behandeld voor 33 kinderen; 18 van deze dossiers waren nieuw. Op het einde van het jaar waren 12 dossiers nog niet afgesloten.

In de meeste dossiers (9) was het onduidelijk wat er zich tijdens de verdwijning had afgespeeld. Daarnaast berustten 7 dossiers op een misverstand. Twee kinderen kwamen om het leven.

Voor twee kinderen die al lange tijd verdwenen zijn, werd een speciale affichagecampagne op

2. Case Management

'De samenwerking met de verschillende diensten is verbeterd, hoewel ze soms nog stroef loopt. Child Focus wordt meer als volwaardige partner dan als controlerende instantie gezien, wat de contacten ten goede komt. Het gebeurt echter nog regelmatig dat het Centrum niet op de hoogte gebracht wordt van de terugkeer van een kind en zelf op zoek moet gaan naar informatie daarover.' (Julie Beekman, case manager)

Operaties

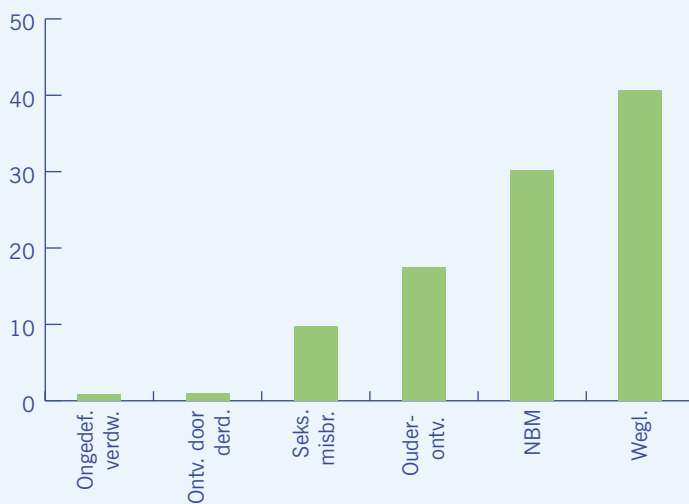
touw gezet : in februari voor Gevriye Cavas en in mei voor Liam Vanden Branden. Hiervoor werden met behulp van de National Missing Persons Helpline, respectievelijk het New Scotland Yard Facial Imaging Team in Groot-

Britannië verouderingsfoto's gemaakt, die tonen hoe de betrokkenen er nu wellicht uitzien.

PEUTER VERMIST

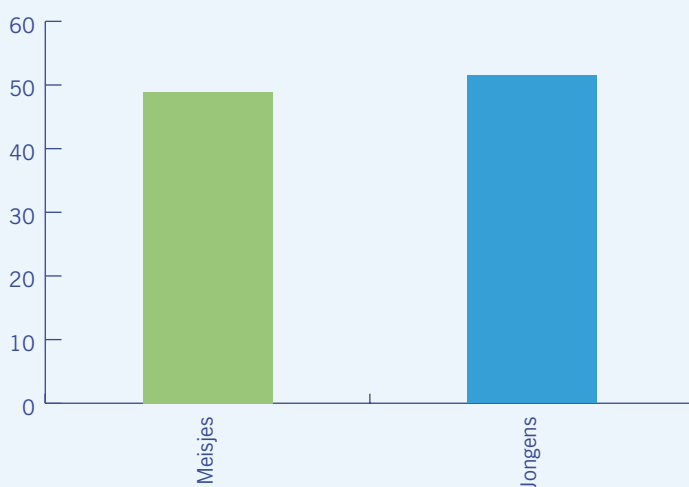
In het kader van een onverklaarbare verdwijning van een tweejarig meisje werd Child Focus door de Cel Vermiste Personen gebeld. Er gingen meteen twee case managers ter plaatse. Een van hen heeft de ouders van het meisje ondersteund, de andere heeft de affichecampagne op gang getrokken, het onderzoek van dichtbij gevolgd, de coördinatievergaderingen bijgewoond en de pers te woord gestaan. De tweede dag werd het levenloze lichaam van het meisje gevonden. Ook op dat moment waren de case managers aanwezig voor steun aan de ouders. Vrij snel bleek dat er sprake was van misdadig opzet. Nog een aantal uren later kwam de bevestiging : de moeder bleek de dader.

Verdeling van de behandelde dossiers in %

Dossiers	0,9%	1,0%	9,7%	17,5%	30,2%	40,7%
----------	------	------	------	-------	-------	-------

Verdeling van de kinderen volgens geslacht

Meisjes	48,9%
Jongens	51,1%

2.1.2. Weglopers

Er werden 1.345 dossiers behandeld van 1.375 weglopers, waarvan 1.287 nieuwe dossiers. 20 meldingen waren preventief : het ging om minderjarigen die meldden dat zij het thuis of in de instelling niet meer zagen zitten en van plan waren te vluchten. Er werd in deze dossiers in overleg met de betrokkenen naar een oplossing gezocht om te vermijden dat zij op straat belandden.

Operaties

Op het einde van het jaar waren bijna alle dossiers (1.309) gesloten. Slechts een vrij klein aantal weglopers (102) was meerderjarig. 7 weglopers, waaronder 2 minderjarigen, zijn overleden.

De meeste weglopers hebben de leeftijd van 14 tot 17 jaar (70%). Het merendeel van deze jongeren komt uit Wallonië (42%), gevolgd door Vlaanderen (34%) en Brussel (23%).

Ruim twee op de drie dossiers (924) werden beschouwd als minder onrustwekkend.

421 dossiers werden wel als onrustwekkend aanzien op basis van de volgende criteria van de ministeriële richtlijn over vermiste personen.

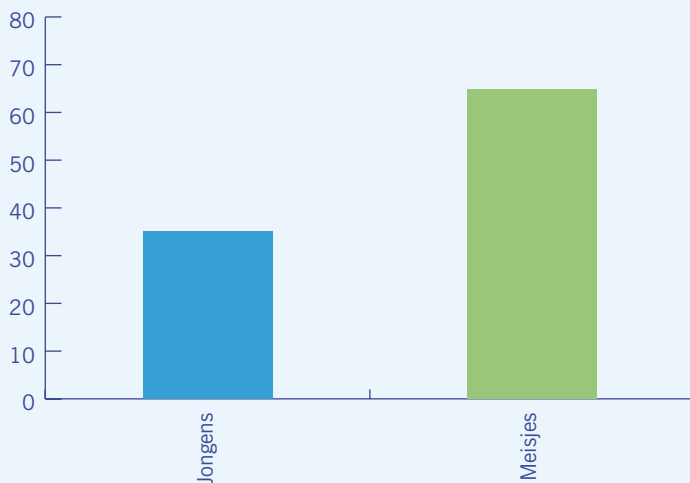
De vermiste persoon :

- is minder dan 13 jaar oud;
- is lichamelijk of geestelijk gehandicapt of heeft niet de nodige zelfredzaamheid;
- is afhankelijk van onontbeerlijke medicatie of medische behandeling;
- bevindt zich, op basis van de beschikbare informatie, vermoedelijk in een levensbedreigende situatie;
- bevindt zich, op basis van de beschikbare informatie, vermoedelijk in het gezelschap van derden die zijn welzijn kunnen bedreigen of is het slachtoffer van een misdrijf;
- zijn afwezigheid is in complete tegenstelling tot zijn normale gedrag.

Daarnaast beschouwt Child Focus een verdwijning sowieso als onrustwekkend als de vermiste persoon langer dan 30 dagen vermist blijft.

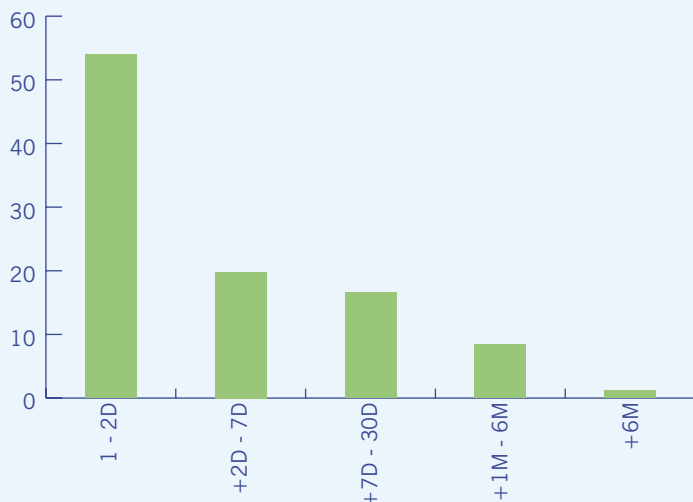
Een aantal knelpunten wordt vastgesteld. Zo is het moeilijk om de politie te blijven motiveren zoekacties te ondernemen in geval van recidive van wegloopgedrag. Child Focus wordt in die gevallen vaak ook (enkel) beschouwd als een

Weglopers - Verdeling van de kinderen volgens geslacht

Meisjes	64,9%
Jongens	35,1%

Weglopers - Verdeling van de kinderen volgens de duur van de verdwijning

Kinderen	54,0%	19,8%	16,6%	8,4%	1,2%
----------	-------	-------	-------	------	------

Operaties

'affichagefabriek'. De know how die Child Focus heeft opgebouwd inzake opsporing van vermiste kinderen en omkadering van de familie wordt daarbij soms over het hoofd gezien.

De ervaring is verder dat teruggevonden weglopers regelmatig door de politie gewoon terug naar huis gebracht worden zonder mogelijke

'In de zomer van 2004 kreeg de hotlinepermanentie van Child Focus 's nachts een melding van een onrustwekkende verdwijning van een meisje van 13 jaar en haar 2-jarige neefje. Na een eerste telefonisch overleg met het parket en de betrokken politiediensten, begaf een ploeg van Child Focus zich onmiddellijk op het terrein ter ondersteuning van de politiewerkzaamheden en van de familie. Intussen werd een grootscheepse affichagecampagne op touw gezet, aangevuld met berichten in de lokale en nationale pers. Na 24 uur intensief zoekwerk werden beide kinderen naar aanleiding van een rechtstreekse getuigenis bij de politie in goede gezondheid teruggevonden.' (Michiel Bonte, case manager)

alternatieven te overwegen. Ouders zijn vaak niet gemotiveerd om hun kind goed op te vangen en melden zelfs niet altijd dat dochter of zoon is thuisgekomen.

2.1.3. Ontvoeringen door derden

Er werden 32 dossiers van ontvoeringen door derden behandeld, waarbij 34 kinderen betrokken waren. Er waren 27 nieuwe dossiers. Op het einde van het jaar waren er 31 dossiers afgesloten.

De ontvoering van een minderjarige door een derde wordt gedefinieerd als de onrechtmatige onttrekking van een minderjarige aan de hoede van de wettelijke ouder of voogd. Deze definitie omvat niet alleen ontvoering met crimineel opzet door een derde, maar ook bv. ontvoering

door een biologische maar niet erkende ouder, ontvoering door een ouder die uit het ouderlijk gezag werd ontzet en ontvoering door een familielid dat geen ouderlijk gezag heeft ten aanzien van de minderjarige.

Een kwart van de dossiers (m.n. 8) betrof effectieve ontvoeringen, waarvan 4 door familie, biologische ouder of stiefouder.

Van de 4 andere ontvoeringen berustten er twee op een misverstand: in het ene geval bevond een jongen van 12 jaar zich bij de burens zonder dat de ouders op de hoogte waren en in het andere geval werd een 16-jarige niet-begeleide minderjarige, die niet langer in zijn pleeggezin wenste te verblijven, opgehaald door twee begeleiders zonder toestemming van het pleeggezin.

Een van de gevallen, waar het daadwerkelijk om een ontvoering door derden ging, betrof de ontvoering van een 12-jarig zigeunermeisje om een conflict van uithuwelijking. Het probleem werd binnen het "milieu" geregeld en het meisje werd terug naar haar familie gebracht.

In het andere geval werd voor twee kinderen van 10 en 12 jaar, die op aanvraag van een Congolese asielzoeker in ons land vanuit Kenia door de moeder meegegeven werden aan een begeleider, door deze een grote som geld geëist. Omdat de vader hier onmogelijk op kon ingaan, werden de kinderen achtergelaten in Syrië. Via het Rode Kruis kon worden vastgesteld dat de kinderen in veiligheid waren en werd de vader met hen in contact gebracht.

Verder werd in 12 gevallen bedreigd met ontvoering en waren er evenveel mislukte ontvoeringsopties.

Operaties

2.1.4. Niet-begeleide minderjarigen

Sedert 1 mei 2004 is de Europese Unie uitgebreid met tien nieuwe lidstaten. Dit wil zeggen dat heel wat minderjarigen, die vroeger als niet-begeleide minderjarigen werden beschouwd, vandaag niet meer onder die definitie vallen en recht hebben op vrij verkeer binnen de EU.

Maar dit betekent niet dat het aantal dossiers van niet-begeleide minderjarigen gedaald is, integendeel. In 2003 had het Centrum 843 dossiers van niet-begeleide minderjarigen. In 2004 waren dat er ruim 150 meer : 999 dossiers van 1.052 niet-begeleide minderjarigen, waarvan 266 nieuwe dossiers. 465 jongeren vroegen om asiel. Op het einde van het jaar wist men slechts voor 74 kinderen dat ze terecht waren (70 dossiers).

Van het totale aantal niet-begeleide minderjarigen kwam de meerderheid, zoals in 2003, uit Oost-Europa (515). De anderen kwamen, net als toen, uit het Midden-Oosten (303), Afrika (202), Zuid-Amerika (10), West-Europa (7). Van 15 minderjarigen was de origine onbekend.

Sedert midden 2004 verloopt de opvang van niet-begeleide minderjarigen in twee fasen : eerst een observatie- en oriëntatiefase en dan een opvolgfase, ongeacht hun administratief statuut (asielzoeker of niet, uitgeprocedeerd of niet...). De eerste 'acclimatisatiefase' van 14 dagen wordt georganiseerd door Fedasil in een 'beveiligd centrum' met aangepaste omkadering.

Een tweede, langere opvang wordt georganiseerd door de federale overheid in samenwerking met de Gemeenschappen.

Child Focus vond in 2004 een nieuwe partner in de Dienst Voogdij, die sinds haar inwerkingtreding op 1 mei 2004 een belangrijke coördinerende rol speelt op het terrein. Nadat deze dienst in kennis wordt gesteld van de aanwezigheid van een niet-begeleide minderjarige op Belgisch grondgebied, wordt na overleg met Fedasil een dringende huisvestingsmaatregel getroffen. Sedert 16 augustus 2004 worden niet-begeleide minderjarigen prioritair toegewezen aan het noodopvangcentrum te Neder-Over-Heembeek, met als gevolg een spectaculaire stijging van de cijfers van het aantal verdwijningen in het Brusselse arrondissement : in 83% van de dossiers, die sinds augustus 2004 bij Child Focus werden geopend, was Neder-Over-Heembeek de plaats van verdwijning.

Child Focus legt, in samenwerking met de betrokken actoren, de basis voor een nieuwe modus operandi die de efficiënte behandeling van deze dossiers moet bevorderen. Onderzoeken worden in veel gevallen evenwel bemoeilijkt door een gebrek aan informatie over de identiteit en de achtergrond van de verdwenen minderjarigen.

'Bij parentale ontvoeringen krijgt Child Focus te maken met gekwetste ouders. Ze zijn niet enkel hun partner kwijt, maar ook hun kinderen. Daar komen verschillende gevoelens bij kijken, van onmacht en woede tot haat en frustratie. De ouder verwacht meestal een snelle oplossing, want hij is de 'goede' en de andere ouder is de 'slechte'.

(Julie Beeckman, case manager)

Operaties

De recente wetwijzigingen hebben alvast een verbetering van de positie van de niet-begeleide minderjarigen meegebracht, maar toch blijven er knelpunten :

- Het probleem van de identificatie blijft een moeilijke discussie.
- Een verdwijning dient zo snel mogelijk gemeld te worden door het opvangcentrum of de voogd.

- Politiediensten raken meer en meer vertrouwd met de problematiek, maar ook de parketten mogen hun aandacht niet laten verminderen.
- De coördinatie en informatiedoorstroming tussen de verschillende diensten moeten verder verbeteren.

2.1.5. Parentale ontvoeringen

'Een vader vertrok met zijn drie jonge dochters naar Frankrijk omdat hij geen genoeg kon nemen met de hoederegeling. Aangezien hij vreesde voor een arrestatie, hield hij hun verblijfplaats geheim en stuurde hij de kinderen ook niet naar school. Nadat Child Focus hiervan door de moeder werd ingelicht, kon via een Franse sociale dienst telefonisch contact genomen worden met de vader. Na regelmatig overleg met hem, zijn advocaat én de Belgische betrokken diensten, kon hij na drie maanden worden overtuigd om terug te keren naar België. De zaak werd bij hoogdringendheid voor de jeugdrechter gebracht, die in afwachting van verder sociaal onderzoek voorlopige maatregelen trof, zodat de kinderen niet langer in de clandestiniteit moesten leven.'

(Michiel Bonte, case manager)

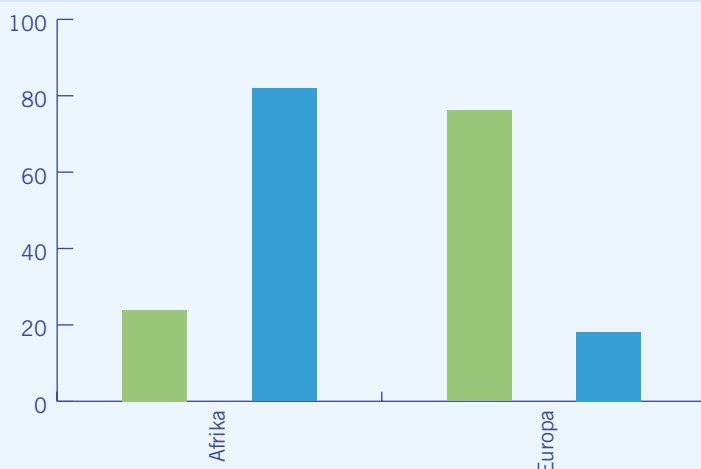
In 2003 werden er in totaal 579 dossiers van parentale ontvoeringen behandeld voor 806 kinderen. Er waren 419 nieuwe dossiers.

Van de 462 afgesloten dossiers waren er 196 preventief : een van de ouders vreesde dat de andere ouder het kind naar het buitenland zou meenemen. In de andere gevallen ging het om daadwerkelijke parentale ontvoeringen (159).

Die laatste dossiers werden afgesloten, ofwel omdat de ouders beslisten de procedure stop te zetten (64 dossiers), omdat de ouders tot een minnelijke schikking kwamen (48), omdat er een gerechtelijke beslissing werd genomen (37), omdat geen enkele oplossing mogelijk bleek en de getroffen ouder zich daarbij neerlegde (9) of tenslotte, omdat in één geval de poging tot ontvoering uiteindelijk mislukte. In 107 dossiers werden de kinderen gelokaliseerd in België.

Van de 159 parentale ontvoeringen (uitgezonderd de mislukte poging) was er in 117 gevallen geen internationaal verdrag van toepassing. In 28 van deze dossiers werd samengewerkt met het ministerie van Buitenlandse Zaken. Waar er wel een internationaal verdrag van

Ouderontvoeringen - verdeling van de dossiers voldongen feiten/preventie volgens geografische zone

Voldongen feiten	23,9%	81,9%
Preventie	76,1%	18,1%

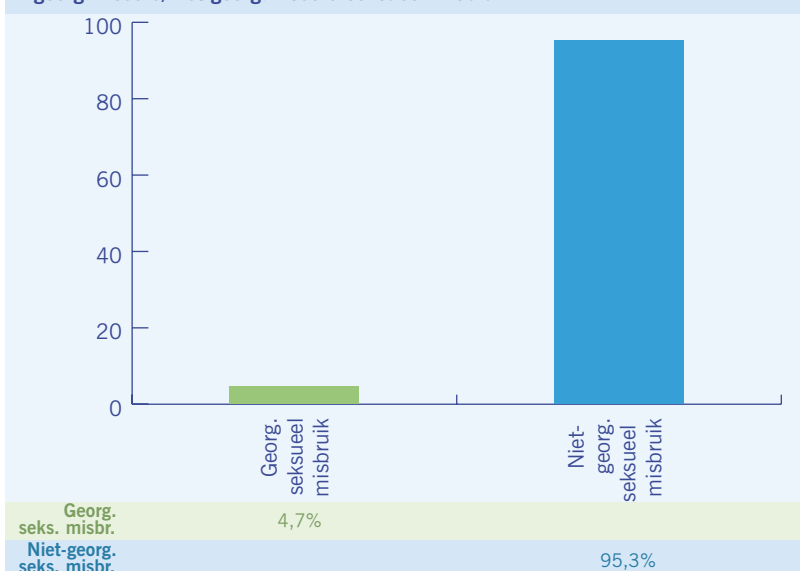
Operaties

toepassing was (in 41 gevallen), ging het meestal om de Internationale Conventie van Den Haag (36), die bedoeld is om onwettig verplaatste kinderen onmiddellijk terug te sturen naar hun gebruikelijke woonplaats. Slechts

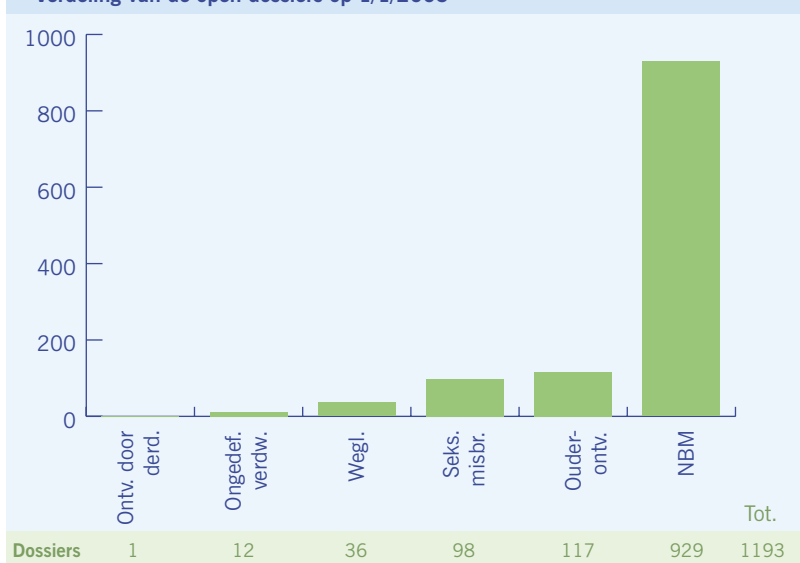
4 keer was de bilaterale overeenkomst met Marokko en die met Tunesië van toepassing. Het Verdrag van Luxemburg was 1 maal geldig.

De meeste dossiers van parentale ontvoeringen situeren zich in de Europese Unie (215, waarvan 18% preventief). Op de tweede plaats komt Afrika (117 dossiers, waarvan 76% preventief). Veel minder gaat het om ontvoeringen in het Midden-Oosten (40), in Azië (29), in Noord-Amerika (29). Sporadisch betreft het dossiers in Europese landen buiten de EU (10), Zuid-Amerika (7), de Caraïben (8) en Oceanië (1). In 6 gevallen was de bestemming van de parentale ontvoering onbekend.

Seksueel misbruik - Verdeling van de dossiers georganiseerd/niet-georganiseerd seksueel misbruik

Verdeling van de open dossiers op 1/1/2005

2.1.6. Seksueel misbruik

Het valt op dat het aantal dossiers seksueel misbruik een piek kende in de maanden van en na het proces-Dutroux. Vermoedelijk had het feit dat er toen zo veel over seksueel misbruik werd gesproken in de pers, een dubbel effect. Kinderen durfden er over te praten, en ouders zaten met meer vragen en namen contact op met Child Focus. Tegen het einde van het jaar is het aantal nieuwe dossiers per maand weer verminderd.

Over het hele jaar 2004 waren er 320 dossiers inzake seksueel misbruik van 358 kinderen, wat ruim 100 dossiers meer is dan het jaar voordien (210). Bijna altijd gaat het om niet-georganiseerd seksueel misbruik (305 dossiers). De meeste van die dossiers betreffen aanrakingen (138), gevolgd door verkrachtingen (115). Veel

Operaties

'Begin dit jaar werd een dossier afgesloten op het parket van Antwerpen en verwezen naar de correctionele rechtbank. De moeder, ouder-slachtoffer van een ouderlijke ontvoering naar Egypte, wou zich burgerlijke partij stellen. De dienst Slachtofferonthaal van het parket heeft zich ingezet om haar voor, tijdens en na de zitting te begeleiden omdat ze zich geen advocaat kon veroorloven. Dit gebeurde in een optimale samenwerking met Child Focus.'
(Hilde Demarré, case manager)

minder vaak gaat het om aanranding van de eerbaarheid (51) en eenmaal om prostitutie.

Van de 15 dossiers van georganiseerd seksueel kindermisbruik (meerdere daders betrokken) betroffen er 7 pornografie, 3 verkrachting door meerdere daders, 3 aanrakingen, één prostitutie en één pedopornografie op het Internet.

Meestal zijn het de ouders die aan Child Focus een vermoeden of een feit van seksueel misbruik meedelen. Ouders moeten op dat moment goed ondersteund en geïnformeerd worden, en dan wordt bekeken welke weg best bewandeld wordt : die van de hulpverlening, de gerechtelijke weg, of een combinatie van beide. Die laatste weg wordt meestal aangeraden : de gerechtelijke weg brengt een symbolisch herstel en bepaalt de verantwoordelijkheid van alle betrokkenen, en de weg van de hulpverlening kan een oplossing brengen op lange termijn.

'We stellen een verhoging vast van het aantal dossiers over seksueel misbruik. Het proces-Dutroux heeft zeker een directe invloed gehad op het aantal dossiers die hierover bij Child Focus werden geopend. Was dit proces de aanzet voor onthullingen?' (Sabine Ghysens, case manager)

Met betrekking tot de dossiers van niet-georganiseerd seksueel misbruik is er geen samenwerkingsprotocol van Child Focus met de gerechtelijke overheden en zijn de contacten met parket en politie eerder zeldzaam. Dit neemt niet weg dat meestal informatie wordt verkregen dankzij de goede wil en het vertrouwen van de agent en/of van het parket.

2.2. Samenwerking met andere diensten

Child Focus nam in 2004 deel aan 37 coördinatievergaderingen met magistraten, de federale en de lokale politie. Coördinatievergaderingen zijn tijdsintensief, maar zeer nuttig voor alle betrokkenen. Samenspraak en overleg tussen de verschillende diensten laat vaak toe nog nieuwe pistes te vinden en verder uit te diepen. Persoonlijk contact tussen Child Focus en de onderzoekers bevordert ook de samenwerking. Soms worden ouders na een coördinatievergadering uitgenodigd, zodat ze kunnen vaststellen dat er aan hun dossier gewerkt wordt.

De samenwerking met de diverse partners verloopt positief. De diensten voor slachtofferhulp en de Vertrouwenscentra Kindermishandeling zijn de bevoorrechte partners van Child Focus bij dossiers van seksueel misbruik. Het is natuurlijk de ouder-slachtoffer zelf die beslist of hij al dan niet een beroep doet op die diensten.

2.3. Financiële hulp aan slachtoffers

In 2004 werd 11 keer een financiële tussenkomst gedaan aan het slachtoffer vanuit het financieel fonds van Child Focus. Dit is bijna dubbel zo vaak als het jaar voordien. In 8 van de 11 gevallen ging het om een gift, in de overige 3 gevallen betrof het een voorschot.

Het fonds werd in 2004 enkel aangewend in het kader van dossiers ouderlijke ontvoering.

Operaties

3. Netwerk

Child Focus beschikt over een netwerk van vrijwilligers en een netwerk van gestructureerde partners die meewerken aan de verspreiding van affiches en vignetten.

3.1. Vrijwilligers

Het is voor Child Focus belangrijk om permanent over een degelijk netwerk van vrijwilligers te beschikken, die telkens als er een kind verdwenen is affiches en vignetten kunnen verspreiden. In elk van de 27 gerechtelijke arrondissementen is er een vrijwillige coördinator die op korte termijn de nodige krachten kan mobiliseren.

	Affiches	Vignetten
Verdeeld door vrijwilligers	121.116	139.944
Verdeeld door structurele partners	67.964	9.395
Totaal	189.080	149.339

In 2004 voerde Child Focus 176 campagnes voor 155 dossiers (in 2003, 166 campagnes voor 161 dossiers). Het Centrum kon daarbij rekenen op de medewerking van bijna 1.800 vrijwilligers. Dat zijn er zo'n 170 meer dan einde 2003. Er blijven evenwel grote tekorten aan vrijwilligers in Antwerpen, Ieper, Kortrijk, Veurne en Oudenaarde. Daarnaast zijn er ook handen tekort in Mechelen, Dendermonde, Tongeren, Dinant en Eupen.

De vijf arrondissementen waar het vaakst affichagecampagnes plaatsvinden zijn Brussel, Luik, Antwerpen, Charleroi en Gent.

Het voorbije jaar in maart zijn een 1.200 tal vrijwilligers en hun familie ingegaan op de uitnodiging voor een bezoek aan Six Flags, dankzij de steun van Fiat-Belgium.

Zoals de vorige jaren hebben de vrijwilligers ook op bepaalde evenementen infostands georganiseerd om Child Focus beter bekend te maken en geld in te zamelen. In 2004 waren er 32 stands, waarbij voor ruim 11.500 € verkocht werd.

BRUSSEL

De activiteiten van de vrijwilligers in Brussel kenden een spetterende start in 2004. Op kop van de kindercarnavalstoet liep de coördinator, verkleed als Tibi, de mascotte van Child Focus. Intussen hielden andere vrijwilligers een stand van Child Focus. Ontspanning en informatie gingen hand in hand.

'Het was, zoals vaak, voor de vrijwilligers een gelegenheid om uit te leggen hoe gelukkig ze zijn als een kind wordt teruggevonden. Ook al hebben een aantal van hen geen betaald werk of leven ze van een uitkering, op die momenten voelen ze zich nuttig voor onze samenleving.'

(Anne Leenen, coördinator Brussel)

BRUGGE

Op 10 en 11 juli vonden de Vlootdagen van Zeebrugge plaats. De schepen in de haven trokken heel wat belangstellenden en ook de stand van Child Focus kende veel succes. Allerlei gadgets gingen als zoete broodjes over de toonbank. Terwijl een vrijwilliger de verkoop aanmoedigde, informeerde een andere de bezoekers over de activiteiten van Child Focus. Verder werden inspanningen geleverd om nieuwe vrijwilligers te rekruteren. De standhouders hadden ook het genoegen Prins Laurent en de minister van Landsverdediging, André Flahaut, te verwelkomen.

'Ik weet dat ik altijd op mijn team van vrijwilligers kan rekenen, zowel om affiches te verspreiden als voor andere activiteiten ten voordele van Child Focus. Ik wil hen dan ook danken voor hun inzet, hun beschikbaarheid en hun steun. Bedankt, beste vrijwilligers!'
(Geert Deseure, coördinator Brugge)

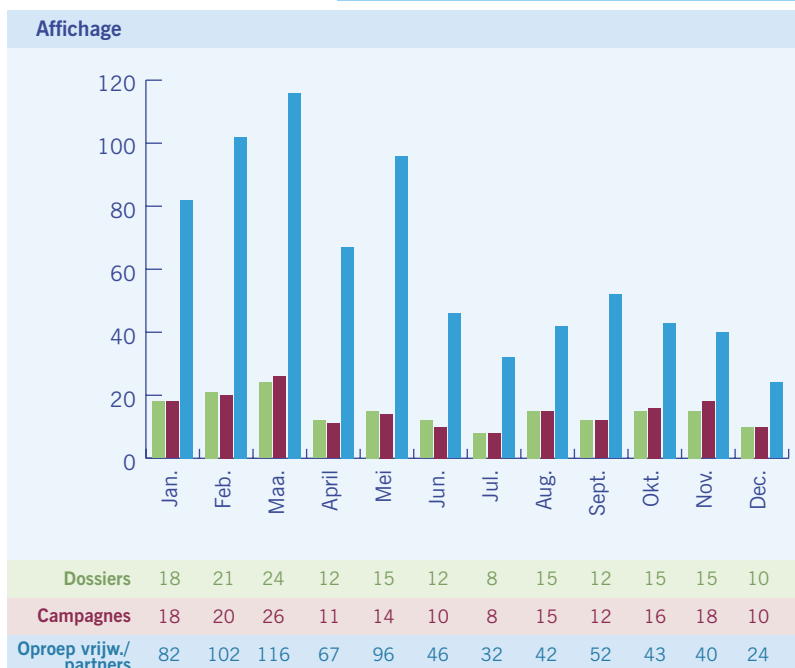
3.2. Gestructureerde partners

Het netwerk van gestructureerde partners wordt gevormd door een aantal ondernemingen met een groot potentieel voor de verspreiding van affiches en/of vignettes :

- twee regionale maatschappijen voor openbaar vervoer : MIVB (31 campagnes) en TEC (19 campagnes);
- de NMBS (67 campagnes);
- Delhaize De Leeuw, dat affiches van Child Focus toelaat in zijn supermarkten en winkels (5 campagnes);
- Tondeur Diffusion, dat zijn distributienetwerk voor kranten en tijdschriften ter beschikking stelt (4 campagnes);
- Vedior Interim, dat zijn agentschappennetwerk associeert aan de zoekacties (3 campagnes);
- de Belgische apotheken via de groothandelaars Laboratoria Flandria en Febelco in Vlaanderen en Alpha Répartition in Wallonië (46 campagnes);
- Town Center Management, een organisatie van preventie-en veiligheidsagenten en stewards in 12 commerciële centra in Brussel (28 campagnes);
- Proximus, die door middel van zijn WAP-site zijn klanten informeert over de lopende verdwijningszaken (9 maal).

In 2004 kon ook op de medewerking van de preventie-en veiligheidsagenten van een aantal gemeenten gerekend worden.

Uiteindelijk werd ook een beroep gedaan op taximaatschappijen.

New Tech & Multimedia

Het New Tech & Multimedia Team wil de seksuele uitbuiting van minderjarigen via de nieuwe media (Internet, gsm ...) bestrijden. Het team beheert het meldpunt childfocus-net-alert.be, waarop kinderpornografie op het net kan worden gemeld, en de website Click Safe, die informeert over de mogelijke risico's van surfen en chatten, en tips geeft om dubieuze praktijken op het Internet te vermijden.

In 2004 heeft het team 2.127 dossiers behandeld met betrekking tot vermoedelijk kinderpornografisch materiaal op het Internet. 1.897 dossiers (89,2%) zijn afkomstig van de website childfocus-net-alert.be, 189 (8,9%) van e-mails (Net-alert en Click Safe) en 41 (1,9%) van andere kanalen, waaronder de noodlijn 110. Een dossier is een melding die is doorgestuurd naar de Dienst Mensenhandel en de Federal Computer Crime Unit (FCCU) van de Federale Politie.

Naast deze dossiers waren er bijna 1.000 vragen voor informatie. 370 vragen waren afkomstig van de noodlijn 110, 289 contacten werden gekwalificeerd als vragen over kinderpornografisch materiaal en 316 als vragen over veilig Internetgebruik door minderjarigen.

1. Meldpunt childfocus-net-alert.be

De website www.childfocus-net-alert.be is een Belgisch niet politieel meldpunt, die nuttige informatie verschaft over de problematiek van de kinderpornografie op het Internet en de mogelijkheid biedt deze feiten te melden, in alle anonimiteit als men dit wenst. Child Focus verricht zelf geen onderzoek, maar werkt samen met de Dienst Mensenhandel en de Federal Computer Crime Unit (FCCU) van de Federale Politie op basis van een protocol.

Via het meldpunt zijn er in 2004 in totaal 2.187 meldingen binnengekomen over vermoedelijk kinderpornografisch materiaal. Niet alle meldingen hebben geleid tot het openen van een dossier. Van deze meldingen waren er 200

niet volledig of betroffen legitieme sites (bv. algemene zoeksites, sites met software voor het downloaden van muziek,...), 87 meldingen waren dubbel (vooral met betrekking tot spam-mails) en 3 waren vragen over de problematiek van foto's van misbruikte kinderen op het Internet.

Alle dossiers (2.127) zijn overgemaakt aan de Dienst Mensenhandel en de Federal Computer Crime Unit van de Federale Politie. Bijna 4 op de 5 dossiers (1.700 of 79,9%) handelen over websites, en verder over ongewenste e-mails met een vermoedelijk kinderpornografische inhoud of verwijzing naar een site met foto's van misbruikte kinderen (15,9% of 338 dossiers), chatboxen (2% of 44 dossiers) en nieuwsgroepen (33 dossiers of 1,6%). De rest (12 dossiers of 0,6%) betreft dossiers die doorgestuurd zijn naar

New Tech & Multimedia

het Federaal Parket, een parket en/of de Dienst Mensenhandel van de Federale Politie.

Voor de 2.127 dossiers over vermoedelijk kinderpornografisch materiaal op het Internet, heeft Child Focus 3.422 sites ontvangen. Dit is een lichte daling ten opzichte van 2003 (3.447 sites gemeld). Bijna 1 op de 4 sites (817 of 23,9%) bevat kinderpornografisch materiaal, ruim 12% (415 sites) pornografie en 158 sites (4,6%) beide samen. Voor 609 sites (17, 8%) heeft er geen controle kunnen plaatsvinden omdat de Federale Politie geen toegang kreeg tot de sites, omdat deze al gesloten waren of omdat het ging om foute meldingen. 173 sites (5%) hadden geen kinderpornografisch karakter : het ging om kunstfoto's of zoekmachines waarmee men naar afbeeldingen kan zoeken. Voor 1.250 sites ontving Child Focus geen informatie van de overheid.

Uit de resultaten blijkt dat het aantal meldingen ongeveer hetzelfde is als vorig jaar. Ook het aantal gemelde sites blijft ongeveer hetzelfde. Het aantal gemelde kinderpornografische sites daalt, terwijl het aantal meldingen van pornografische sites stijgt. Opvallend is dat er meer sites zijn waar er geen controle heeft kunnen plaatsvinden, wellicht omdat bepaalde ervan maar gedurende een beperkte periode online zijn.

De meeste experts op nationaal en internationaal vlak zijn het erover eens dat de foto's van misbruikte kinderen steeds gewelddadiger worden en dat de kinderen steeds jonger worden. Men krijgt naast de commerciële kunstfoto's nu ook misbruik van jonge kinderen op aanvraag via de webcam.

Sinds oktober 2003 is er een Europese wetgeving van kracht die het versturen van e-mails verbiedt, tenzij de persoon in kwestie erom gevraagd heeft (opt-in systeem). Veel effect heeft deze wetgeving op dit moment niet, omdat ze enkel geldt in Europa. Het merendeel van de spam is afkomstig uit de Verenigde Staten en maakt volgens de cijfers van MSN nu al 75% uit van het totaal aantal verstuurd e-mails in de wereld. In 2003 was dit nog maar de helft.

De samenwerking met de autoriteiten in België, gespecialiseerd in de strijd tegen kinderpornografie op het Internet, verloopt goed. Een evaluatie van het samenwerkingsprotocol met het ministerie van Justitie en de Federale Politie is gepland voor begin 2005.

Er werd een nieuw project ingediend in het kader van het Safer Internet Action Plan van de Europese Commissie, dat een veilig gebruik van de nieuwe technologieën door minderjarigen beoogt. Dit project maakt het mogelijk om de website childfocus-net-alert.be aan te passen en laat de internaut toe misbruiken hieromtrent te melden via een online formulier. Vanaf 2005 zal het meldingsformulier bovendien te vinden zijn op de sites van de providers die lid zijn van de Internet Service Providers Association in ons land (ISPA Belgium).

Child Focus is sinds september 2002 lid van Inhope, een internationaal netwerk dat de hotlines van 19 landen groepeerd, en werkt in dat kader mee in een werkgroep, die minimumregels opstelt waaraan een hotline moet voldoen.

New Tech & Multimedia

Die regels zijn sinds 1 januari 2005 van kracht. Ook heeft het netwerk sinds september 2004 een gezamenlijk statistisch formulier opgesteld, waardoor cijfermateriaal m.b.t. kinderporno op het net op een uniforme manier verzameld wordt.

De evoluties op technologisch gebied gaan heel snel, maar de veiligheid houdt daarmee geen gelijke tred. De grootste problemen blijven zich nog altijd voordoen met de 'file sharing programs'. Deze programma's zijn bij het grote publiek beter bekend voor het downloaden van MP3- files (muziek), maar daarmee kan men ook heel gemakkelijk aan foto's en video's van misbruikte kinderen geraken. Kinderen komen er vaak toevallig op terecht. Voor de onderzoekers is het technisch moeilijk om te achterhalen op welke harde schijf dit materiaal staat en wie deze informatie bezit.

Een volgende uitdaging is de derde generatie mobiele telefonie, waarmee men foto's en video's kan maken en doorsturen. In België is men in 2004 volop gestart met het promoten van dit soort gsm's. Problemen hiermee heeft Child Focus nog niet kunnen constateren, maar in landen die 'voorstaan' op dit gebied heeft men al verschillende inbreuken vastgesteld.

Het blijft dan ook een aandachtspunt voor het NTM Team om preventiecampagnes te ontwikkelen, de industrie te wijzen op haar tekortkomingen inzake de veiligheid voor minderjarigen en een constante druk uit te oefenen om de wetgeving waar nodig aan te passen.

2. Meldpunt Clicksafe.be

De campagne Click Safe werd opgestart eind 2002. Ze is gericht tot kinderen, jongeren, ouders en leerkrachten.

De site www.clicksafe.be is intussen zo'n bekend en heeft in 2004 zo'n 300 vragen om informatie gekregen. De grote meerderheid, bijna drie kwart (73,2%) van deze vragen werd gesteld via e-mail (clicksafe@childfocus.org), ruim 10% via het noodnummer 110 en de rest via andere kanalen.

Er worden vooral vragen gesteld over pedopornografie, veilig gebruik van het Internet, chatboxen en Messenger, een chatprogramma dat populair is bij de jeugd en uitgebaat wordt door Microsoft.

In 2004 heeft Child Focus 26 dossiers doorgestuurd naar de gespecialiseerde diensten van de Federale Politie. 80% daarvan waren sites met vermoedelijk foto's van seksueel misbruikte kinderen, de rest handelde over misbruik via chatboxen en e-mails. Child Focus wacht nog op antwoord van de politiediensten voor meer dan 40% van deze gevallen.

Twee grote tendensen werden vastgesteld in 2004. Vooreerst het gebruik van de webcam als geliefd communicatiemiddel in de chatboxen, wat jongeren aan gevaarlijke situaties kan blootstellen. Ze wanen zich veilig, maar lenen zich soms tot onfatsoenlijk gedrag dat wordt gefilmd en verstuurd naar hun correspondent, die dit verder verspreidt in zijn netwerk. Dit ondanks

New Tech & Multimedia

het verbod op de verspreiding van foto's en beledigende voorstellen op het Internet : de wet van 30 juni 1994 over de auteursrechten en aanverwante rechten bepaalt dat niemand het recht heeft beelden te verspreiden van iemand zonder zijn voorafgaande toelating (of die van de ouders in het geval van minderjarigen).

Een tweede frappant verschijnsel in 2004 : er waren veel vragen van scholen over de problematiek van de blogs, de intieme Internetdagboeken, vaak met foto's, waaraan Internauten hun commentaren kunnen toevoegen.

Afgelopen jaar werd het kindergedeelte van de site clicksafe.be geactualiseerd en aantrekkelijker gemaakt. Gemiddeld hebben meer dan 200 bezoekers per dag erop gesurfd, wat minder is dan het jaar voordien. Mede daarom zal de site grondig herwerkt worden in 2005, rekening houdend met de behoeften van jongeren en met de bezorgdheden van ouders en leerkrachten, ook wat nieuwe technologieën betreft.

Om de toegang van minderjarigen tot de nieuwe informatietechnologieën te bevorderen in veilige omstandigheden zal Child Focus in 2005 deelnemen aan het platform Safer Internet Belgium dat wordt gecoördineerd door het Onderzoeksinstituut van de Verbruikersorganisaties (OIVO). Naast Child Focus, maken ook het Centrum voor Gelijkheid van Kansen en voor Racismebestrijding en het Informatie- en Adviescentrum inzake Schadelijke Sektarische Organisaties (IACSSO) en de Internet Service Providers Association (ISPA Belgium)

deel uit van dit platform. Het platform wil kinderen en jongeren op een intelligente manier met het Internet en mobiele technologie leren omspringen en tevens waarschuwen voor de mogelijke risico's.

In het kader van de Internationale Dag van de Vermiste Kinderen op 25 mei 2004, werden in alle basisscholen muismatjes verspreid met daarop adviezen voor veilig surfen. In totaal ging het om 250.000 matjes in 4.500 scholen. Om ouders te sensibiliseren om hun kinderen hierbij te helpen, heeft Child Focus voor hen een folder uitgegeven. Na die actie bevatten 37% van de e-mailberichten vragen over de adviezen op het muismatje.

De affiche met tips voor kinderen om veilig te surfen en te chatten, die in 2002 bij de lancering van de campagne Click Safe werd ontworpen, kent nog altijd succes bij het onderwijzend personeel. 16,4% van de mails naar Click Safe in 2004 waren aanvragen voor die affiches.

Een goede informatie en een sterke communicatie tussen jongeren en hun ouders en/of opvoeders blijven de beste manier om mogelijke misbruiken te voorkomen.

Internationale ontwikkeling

De activiteiten van het departement Internationale ontwikkeling hebben een drievoudig doel :

- de ontwikkeling en verspreiding van kennis en expertise;
- de ontwikkeling van een operationeel netwerk van ngo's in Europa;
- de positionering van de activiteiten in Europa.

1. Ontwikkeling en verspreiding van kennis en expertise

Het eerste speerpunt van dit departement is de ontwikkeling en verspreiding van kennis en expertise. Daartoe is het noodzakelijk de bestaande ngo's in de wereld te identificeren en te inventariseren, hun actiereinen en werkmethoden te omschrijven, mogelijke synergieën te ontdekken en de verzamelde gegevens te verspreiden bij de ngo's, de Europese instellingen en beleidsmakers. Deze activiteiten worden o.a. dankzij de financiële bijdrage van het Daphné-programma (DG Vrijheid, Veiligheid en Justitie) van de Europese Commissie verwezenlijkt.

Zo werd in 2004 de studie *Childscope* verwezenlijkt (meer daarover : zie Studie en preventie) en werden de resultaten op het Internet geplaatst (www.childscope.net). Romano Prodi, de Voorzitter van de Europese Commissie, bracht in februari een bezoek aan Child Focus, waarbij de resultaten van deze studie werden overhandigd.

De volgende aanbevelingen werden gemaakt :

- het vrijmaken van fondsen voor de oprichting van operationele centra in Europa die beantwoorden aan een aantal criteria m.b.t. de kwaliteit van de dienstverlening, het opleidingsniveau en de vorming van de medewer-

kers, en de permanente bereikbaarheid via een gratis noodnummer;

- de oprichting of aanduiding in elk land van de Europese Unie, van een centrum voor de verzameling en analyse van gegevens over verdwenen en seksueel misbruikte kinderen in Europa op basis van een gestandaardiseerde methodologie, en de centralisatie daarvan door een Europees centrum als bron voor het Europese beleid terzake;

- het vrijmaken van fondsen om de Directory of civil society organisations te vervolledigen en te actualiseren, en om van de website www.childscope.net een dynamisch en interactief instrument te maken;

- en uiteindelijk de promotie bij de betrokken actoren in de landen van de Unie, van de samenwerking tussen privé- en overheidsorganisaties op basis van een model van samenwerkingsprotocol, uitgewerkt door Child Focus en het Institute for International Research on Criminal Policy (IRCP) van de Universiteit Gent.

Internationale ontwikkeling

Ook belangrijk in 2004 was het bezoek aan het Centrum op 28 januari van de Koningin, samen met Mevrouw Kofi Annan, de echtgenote van de secretaris-generaal van de Verenigde Naties. Dit was voor Child Focus een ideale gelegenheid om te onderlijnen dat de verdwijning en de seksuele uitbuiting van kinderen geen grenzen kennen en dat er op wereldvlak een beleid moet worden ontwikkeld om deze fenomenen te bestrijden.

Op 26 oktober 2004 ontving het Centrum officieel bezoek van de Koningin en de echtgenote van de Poolse President, Mevrouw Kwasniewska. Zij neemt in eigen land tal van initiatieven om het lot van kinderen te verbeteren. Polen telt ook twee organisaties, die sinds 2001 lid zijn van de Europese Federatie voor Vermiste en Seksueel Uitgebuide Kinderen : ITAKA Foundation die strijd levert tegen de verdwijning van kinderen en volwassenen, en Nobody's Children Foundation die ingaat tegen de seksuele uitbuiting van kinderen. Tijdens het bezoek stelde de Voorzitter van Child Focus, Daniel Cardon de Lichtbuer, voor om deze twee organisaties nog doeltreffender te doen samenwerken. Inderdaad, om een efficiënte internationale samenwerking te bewerkstelligen, is een goede samenwerking op nationaal vlak tussen alle betrokken actoren (politie, justitie, slachtofferhulp, ngo's,...) noodzakelijk.

Verder kon Child Focus in 2004 nog het bezoek verwelkomen van een delegatie uit Roemenië, Finland, Oekraïne, Luxemburg, Nederland, Denemarken, Duitsland en Senegal. Het departement bracht zelf een bezoek aan lidorganisaties van de Europese Federatie in o.a. Frankrijk,

Griekenland en Portugal. Veelal ging het om organisaties of personen die meer informatie over het concept van Child Focus en /of over de oprichting van een gelijkaardig centrum in eigen land wensten.

2. Ontwikkeling operationeel netwerk van ngo's in Europa

Een tweede speerpunt van het departement Internationale ontwikkeling is de uitbouw in Europa van een operationeel netwerk van ngo's. De Europese Federatie voor Vermiste en Seksueel Uitgebuide Kinderen, waarvan de leden als missie hebben om met één stem te praten met de Europese instanties, is de motor van deze uitbouw en is een platform voor de uitwisseling van informatie en expertise.

WEGLOPERS NAAR FRANKRIJK

M. en P., beiden dertien jaar oud, lopen van huis weg naar Rijsel (Frankrijk). Child Focus neemt meteen contact op met de nieuwe Franse vereniging, SOS Enfants Disparus, die zijn netwerk contacteert. Het aanspreekpunt in Rijsel verspreidt de affiches van Child Focus zeer snel en verwittigt de Franse autoriteiten. De twee jongeren worden de volgende dag uitgeput in het zuiden van Frankrijk teruggevonden.

Internationale ontwikkeling

In 2004 werden 5 prioritaire acties in vijf werkgroepen naar voor geschoven :

- Een eerste prioriteit is het opzetten van een **stevig operationeel netwerk** in de landen van de Unie. De centra moeten beschikken over een telefoonlijn die gedurende ruime openingstijden bemand is, een permanente ploeg van dossierbeheerders, een voldoende budget bestaande uit overheids- en privémidelen, zodat hun onafhankelijkheid gewaarborgd is. Hun operationele werking zou gebaseerd moeten zijn op officiële samenwerkingsprotocollen, die hen een echte samenwerking verzekeren met justitie en politie. In de schoot van de Europese Federatie kunnen, naast de operationele centra, verenigingen voortbestaan die niet operationeel zijn, maar wel de belangen van de Europese Federatie nastreven.
- Verder zouden in alle landen van de Europese Unie de operationele centra de fenomenen van **verdwijning en seksuele uitbuiting van minderjarigen** moeten behandelen – eventueel naast kwesties die daarbij aanleunen. Dit verzekert de perfecte aansluiting bij het internationale netwerk van het International Center for Missing and Exploited Children (ICMEC – www.icmec.org). De Federatie kan echter wel centra toelaten die, om diverse redenen, de twee activiteitsdomeinen nog niet ten volle dekken.
- Een derde streefdoel is een **noodnummer** met 3 cijfers in het volledige Europese netwerk. Een studie met de telefoonmaatschappijen in de diverse landen zou de bestaande techni-

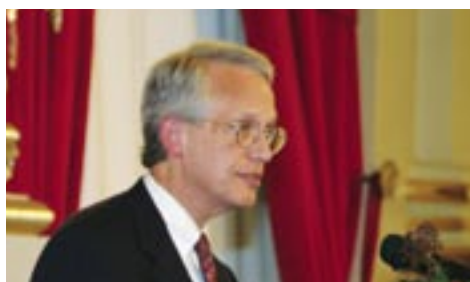
sche problemen moeten kunnen oplossen. De hulp van de Europese Commissie zou hierbij welkom zijn.

- Daarbij aansluitend zouden de leden van het operationele netwerk **dezelfde naam moeten dragen**. Dit zou een troef zijn voor de communicatie met overheden, sponsors en het grote publiek. Hiervoor zal advies gevraagd worden aan een gespecialiseerd bureau.
- De Europese Federatie moet tot slot de nodige aandacht hebben voor haar **officieel statuut**, want ze moet in de toekomst niet alleen onmisbaar worden voor de nationale en Europese overheden maar ook erkend worden door deze. Daartoe moet een gemeenschappelijke capaciteit worden ontwikkeld voor studie, reflectie en strategieontwikkeling, zowel op het vlak van interventie als op het vlak van preventie en nazorg.

Een hart onder de riem van de Europese Federatie was ongetwijfeld het initiatief van de Koningin die, in haar hoedanigheid van lid van het Erecomité van het ICMEC, aan de basis lag van een dag van overleg en bewustmaking voor de verdwijning en seksuele uitbuiting van kinderen in Europa. Die dag had plaats op 23 november 2004 en werd georganiseerd in samenwerking met de Europese Federatie. Met dit initiatief drukte de Koningin de wens uit dat andere landen in Europa centra zouden oprichten zoals Child Focus. Hoge gasten als Koningin Sylvia van Zweden, Mevrouw Bernadette Chirac, Mevrouw Jolanta Kwasniewska - alle drie leden van het Erecomité van het ICMEC – evenals Prinses

Internationale ontwikkeling

Astrid en Prinses Victoria van Zweden hebben de dag bijgewoond. Er vond op het Paleis ook een academische zitting plaats, zodat het evenement weerklink kreeg in Europese en Belgische politieke, administratieve en gerechtelijke kringen. Belangrijke sprekers namen er het woord : Guy De Vel (Directeur-generaal Legal affairs bij de Raad van Europa), Isabelle Falque-Pierrotin (Voorzitter van het uitvoerend Comité van het Forum van de Rechten op het Internet), Ernie Allen (Algemeen directeur van het ICMEC) en Francisco Fonseca Morillo (Directeur bij de Europese Commissie, DG Vrijheid, Veiligheid en Justitie).

In aanwezigheid van de Koning en de Koningin, werd de dag afgesloten met een prachtig concert in Flagey onder leiding van Philippe Herreweghe, ten voordele van de Europese Federatie.

De financiële leefbaarheid van de Federatie wordt mee verzekerd door een financieel steuncomité. Dit bestaat vooral uit Franse vertegenwoordigers die in 2004 o.a. een tennistoernooi organiseerden, waarvan de opbrengst naar ITAKA Foundation en naar de werking van de Federatie ging. In 2004 kon, op initiatief van ambassadeur Dubuisson, de Federatie ook rekenen op een belangrijke bijdrage van de 'Musiciens d'Europe' onder het voorzitterschap van Hadelin Donnet.

3. Positionering van de activiteiten in Europa

Het derde belangrijke aandachtspunt van het departement Internationale ontwikkeling is de promotie van het Belgische concept.

Child Focus en de Europese Federatie voor Vermiste en Seksueel Uitgebuide Kinderen vertegenwoordigen Europa bij het International Center for Missing and Exploited Children.

In 2004 heeft het Centrum veelvuldige contacten gehad om zijn operationele werking op de Europese scène te belichten en de samenwerking te bevorderen tussen bestaande organisaties.

Zo heeft in maart 2004 in Roemenië een belangrijke bijeenkomst plaatsgevonden met vertegenwoordigers van ngo's en van politie en justitie, waar het operationeel model van België en de VS (NCMEC - www.ncmec.org) werd voorgesteld. Later volgde een bezoek aan het Centrum door de raadgeefster van de Roemeense minister van Buitenlandse Zaken.

In 2004 werden twee vergaderingen gehouden van de Raad van bestuur van het ICMEC, waarin de Voorzitter van Child Focus zetelt : de eerste in april in Washington, de tweede in oktober in Den Haag.

Al deze activiteiten van het internationaal departement van Child Focus hebben uiteindelijk tot doel efficiënter te handelen om het lot van vermiste en misbruikte kinderen te verbeteren.

Studie en preventie

De activiteiten van het departement Studie en preventie omvatten zowel nationale als Europese projecten van studie, onderzoek en preventie. Verder is het departement actief in de Raad van Europa en in een aantal werkgroepen en organisaties.

1. Nationale Projecten

1.1. Pedoseksueel misbruik in België

Na het verschijnen van de brochure *De grote kindervriend? Pedoseksueel misbruik : profiel/ impact/preventie* in 2003, werden in februari en maart 2004 studiedagen georganiseerd voor leerkrachten in samenwerking met het departement Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap.

De publicatie bevat een samenvatting van een wetenschappelijke studie van de Universiteit Gent over het sociologische profiel van de pedoseksuele misbruiker en informatie over de psychologische gevolgen van pedoseksueel misbruik voor kinderen. Ze brengt ook een eerste aanzet voor een preventiebeleid gericht naar ouders, scholen en instellingen, sport- en jeugdclubs.

- Hoe vangen we signalen op van misbruik van kinderen?
- Hoe reageren we bij een vermoeden van misbruik?
- Wie kan verdere hulpverlening bieden?

Deze studiedagen kenden een groot succes en bereikten ongeveer zeshonderd leerkrachten.

1.2. De opvang in België van niet-begeleide minderjarigen, slachtoffer van seksuele uitbuiting

Niet-begeleide minderjarigen (NBM) die slachtoffer zijn van seksuele uitbuiting, zijn een uiterst kwetsbare groep omwille van de specifieke trauma's die ze hebben opgelopen. Bovendien verdwijnen ze regelmatig uit de centra waarnaar ze worden doorverwezen en lopen zo het risico in handen te vallen van de (al of niet georganiseerde) prostitutie.

Daarom besloten Child Focus en de Koning Boudewijnstichting in 2003 een onderzoek te voeren naar de opvang van deze minderjarigen in ons land. Het onderzoek resulteerde eind januari 2004 in de publicatie van het dossier *De opvang in België van niet-begeleide minderjarigen, slachtoffer van seksuele uitbuiting. Aanbevelingen voor goede praktijken*, en de organisatie van een colloquium rond dit thema. De studie werd verspreid naar alle relevante partners op het terrein.

Tijdens de studiedagen werden de volgende thema's besproken :

1.3. Niet-begeleide minderjarige asielzoekers

In opdracht van de minister van Maatschappelijke Integratie en het Federaal Agentschap voor de Opvang van Asielzoekers zette Child Focus, net als in 2003, tot augustus 2004 de follow-up verder van alle niet-begeleide minderjarigen die in 2003 asiel aanvraagden. Ze werden gevolgd tot op het moment dat ze meerderjarig werden, verdwenen, herenigd werden met hun familie of België verlieten. Per jongere werden gegevens verzameld over hun profiel en traject in en naar België. Hiertoe werd een brede informatieverzameling opgezet met alle betrokken partners : de betrokken asielinstanties en de opvangcentra waar specifieke voorzieningen voorhanden zijn voor niet-begeleide minderjarige asielzoekers.

In België werd nog nooit zo'n systematisch onderzoek naar niet-begeleide minderjarige asielzoekers verricht. De statistieken van de asielinstanties bevatten enkel gegevens over de asielaanvraag. Het databestand dat door Child Focus werd samengesteld, houdt ook informatie in over de sociale contacten van de minderjarigen in België en in het buitenland, hun prestaties en gedrag op school, hun toekomstplannen en hun verleden. Gegeven de missie van Child Focus, werd extra aandacht besteed aan de asielzoekers die tijdens het onderzoek verdwenen.

Van september tot en met december 2004 werden de resultaten uit dit databestand geanalyseerd. De verwerving van inzicht in de problematiek zal toelaten praktische en beleidsmatige antwoorden te formuleren op dit gevoelige

thema. Het eindrapport wordt begin 2005 aan de minister overhandigd.

1.4. Noden, behoeften en ervaringen van slachtoffers van verdwijning en/of seksuele uitbuiting

Child Focus startte in 2004 een onderzoek met tot doel de specifieke noden, behoeften en ervaringen van de slachtoffers die terechtkomen bij Child Focus in kaart te brengen. Het wil vanuit het oogpunt van de slachtoffers de sterke en zwakke punten in het bestaande systeem aan het licht brengen. Van daaruit zullen aanbevelingen kunnen worden geformuleerd voor een betere opvang en begeleiding van deze slachtoffers.

Het project bestaat uit twee fasen. In een eerste fase (november en december 2004) werden de relevante regelgeving en hulpverlening in kaart gebracht, werd literatuur over het onderzoeksonderwerp verzameld en kreeg de bibliografie vorm. Daarnaast werd een begeleidingscomité samengesteld met experts uit beide landsgedeelten, die werden geselecteerd op basis van hun expertise op het vlak van slachtofferhulp, -bejegening, -onthaal en/of wetenschappelijk onderzoek.

Begin 2005 zal de tweede fase van het project van start gaan. Een bevraging van de slachtoffers zal hun ervaringen, noden en behoeften aan het licht brengen. Het project zal begin 2006 worden afgerond met de publicatie van de resultaten en met een conferentie over de bevindingen en aanbevelingen.

Studie en preventie

1.5. Campagne 'stopkinderprostitutie.be'

De campagne 'stopkinderprostitutie.be' werd gelanceerd op 30 september 2004. De bedoeling is zowel toeristen als mensen die om professionele redenen reizen, te sensibiliseren voor het probleem van kinderprostitutie. Tijdens hun verblijf in het buitenland kunnen ze toevallig in contact komen met de lokale kinderprostitutie. In Aziatische, maar ook in Oost-Europese landen en in sommige Zuid-Amerikaanse en Afrikaanse landen tiert het misbruik welig, hoewel het ook daar verboden is.

Daarom wordt aan de reizigers gevraagd om kinderprostitutie te melden, zij het ter plaatse, zij het bij thuiskomst op de website www.stopkinderprostitutie.be. Alle meldingen worden behandeld door de Federale Politie.

Het initiatief kwam tot stand onder impuls van ECPAT België (End Child Prostitution, Child Pornography and Trafficking of children for sexual purposes) en de Federale Politie. Andere partners zijn Defensie, de FOD Buitenlandse Zaken, de Koninklijke Federatie van Belgische Transporteurs (FEBETRA), de Federatie van de Toeristische Industrie (FTI), de NMBS en Child Focus. Voor deze campagne stelt het Centrum zijn noodlijn 110 ter beschikking, evenals zijn meldpunt voor kinderpornografie www.childfocus-net-alert.be en de deskundigheid van zijn case managers.

2. Europese projecten

2.1. De bijdrage van maatschappelijke organisaties tot de opsporing van verdwenen of seksueel uitgebuite kinderen

In 2003 voerde Child Focus in samenwerking met het IRCP (Institute for International Research on Criminal Policy) van de Universiteit Gent een project uit, gesubsidieerd door het STOP- en Daphnéprogramma van de Europese Commissie. Dit project richtte zich op :

- de huidige omvang van het aantal vermiste en seksueel uitgebuite kinderen in de vijftien lidstaten (deel I);
- het bestaan, de rol en de structuren van de maatschappelijke organisaties in vijftien lidstaten en in vier kandidaat-lidstaten die zich actief bezighouden met vermiste of seksueel uitgebuite kinderen (deel II);
- de wettelijke vragen die voortkomen uit de betrokkenheid van dergelijke organisaties : de bevoegde autoriteiten die hen vertrouwelijke informatie doorsturen, de impact van hun betrokkenheid op de gerechtelijke, strafrechtelijke en politionele procedures, en de bescherming van deze gegevens (deel III).

Deze studie resulteerde in februari 2004 in de uitgave van drie boeken onder het gemeenschappelijke label *Childscope* (www.childscope.net), die een pleidooi vormen voor een geïntegreerd Europees beleid voor vermiste en seksueel uitgebuite kinderen.

2.2. De omvang van de verdwijning en seksuele uitbuiting van kinderen in de 10 nieuwe EU-lidstaten

In een follow-up project van *Childscope* wordt de ware omvang van de fenomenen van verdwijning en seksuele uitbuiting van kinderen in de tien nieuwe lidstaten van de Europese Unie bekeken. In die landen werd een academisch expert aangesteld die een nationaal rapport over de situatie in zijn land moet schrijven. Het is de bedoeling te komen tot een vergelijkende studie van de situatie in de tien nieuwe lidstaten.

Het project loopt van 1 september 2004 tot 1 september 2005, in samenwerking met de Universiteit Gent en met financiering van het AGIS-programma van de Europese Commissie.

3. Vertegenwoordiging in werkgroepen en organisaties

3.1. Raad van Europa

De Raad van Europa heeft een bijzondere rol te spelen in de strijd tegen de seksuele uitbuiting van kinderen, zoals ook duidelijk gesteld in de Aanbeveling (2001)16, door een betere coördinatie te verzekeren en op lange termijn de acties die door de lidstaten ondernomen worden te evalueren.

De Raad heeft daarom een werkgroep opgericht van specialisten ter bescherming van kinderen tegen seksuele uitbuiting, PC-S-ES genaamd. Child Focus is lid van deze werkgroep en was voorzitter in 2004. De Raad wil met deze werkgroep een gepaste opvolging geven aan pertinente instrumenten ter bescherming van de kinderen, zoals de Yokohamaconferentie tegen seksueel kindermisbruik, het regionale actieplan van Budapest en het Kinderrechtenverdrag van de Verenigde Naties.

3.2. Andere vertegenwoordigingen

Verder is Child Focus lid van : het Platform 'Kinderhandel', georganiseerd door Unicef; de Raad van bestuur van Minor Ndako, een opvangtehuis voor niet-begeleide minderjarigen te Brussel; de Raad van bestuur van Pag-Asa, een erkend opvang- en begeleidings-tehuis voor slachtoffers van mensenhandel te Brussel; het steering committee van het begeleidingsprogramma voor de vrijwillige terugkeer en de herintegratie van de niet-begeleide minderjarige asielzoekers in België van de Internationale Organisatie voor Migratie; de interdepartementale coördinatiecél voor de strijd tegen smokkel en handel van mensen van het Ministerie van Justitie; en de Kinderrechtencoalitie.

Communicatie

Het departement Communicatie beheert de contacten van Child Focus met de pers. Het organiseert persconferenties, verspreidt persberichten en staat de pers te woord telkens wanneer dat nodig is, bijvoorbeeld naar aanleiding van dossiers van verdwenen of misbruikte kinderen, naar aanleiding van sensibilisatiecampagnes en acties voor fondsenwerving ten voordele van Child Focus en in 2004 uiteraard ook naar aanleiding van het proces Dutroux. Het departement organiseert ook campagnes, volgt evenementen op en verzorgt de publicaties over de werking van het Centrum.

1. Behandeling van dossiers

Het departement Communicatie heeft een operationele rol : het betreft de media bij dossiers van verdwijningen omdat dit opportuun kan zijn om getuigenissen te verzamelen. Soms richt het departement zich tot de regionale pers, in andere gevallen wordt aangeklopt bij de nationale of de internationale media. Dat laatste gebeurt bijvoorbeeld in het geval van een parentale ontvoering of wanneer een wegloper zich in het buitenland kan bevinden.

Bij onrustwekkende verdwijningen is de interesse van de media sowieso groot. Dan is het de kunst hen geïnformeerd te houden en tegelijk de ouders af te schermen en eventueel bij te staan als ze dat wensen.

Zelfs wanneer de media niet direct betrokken worden maar er wel publieke acties plaatsvinden zoals een affichage- of een vignettencampagne, is het departement goed op de hoogte om de media desgewenst de juiste informatie te kunnen geven.

2. Communicatie met de media

In 2004 heeft Child Focus de pers op volgende **persconferenties** uitgenodigd :

- Op 30 januari 2004 werd, in samenwerking met de Koning Boudewijnstichting, de studie *De opvang in België van niet-begeleide minderjarigen, slachtoffer van seksuele uitbuiting. Aanbevelingen voor goede praktijken voorgesteld.*
- Op 20 april werd een persconferentie georganiseerd om de sensibilisatie- en fondsenwervingsactie *Help ons helpen* voor te stellen. Jean-Marie Pfaff en Benoît Poelvoorde, peters van de actie, waren aanwezig en stelden de mascotte, een knuffelkip, aan de pers voor.
- Op 9 september organiseerde Banksys een persconferentie in het kader van 25 jaar elektronisch betalen en 15 jaar Banksys. Ter gelegenheid hiervan werd aangekondigd dat Banksys zou investeren in een *Child Focus-Fonds* voor slachtoffers van verdwijning of seksueel misbruik en zijn cliënten, nl. de handelaars, zou aansporen hetzelfde te doen (van 25 oktober tot 25 mei).
- Op 30 september werd de campagne *stopkinderprostitutie.be* gelanceerd door de

Communicatie

minister van Buitenlandse Zaken, in samenwerking met de verschillende partners, waaronder Child Focus en ECPAT.

- Op 6 oktober werd de badge *Hallo Ouders* voorgesteld op een persconferentie van Child Focus, Belgacom en het bedrijf Fresh, de initiatiefnemer. De veiligheidsbadge is bedoeld voor kleine kinderen die, wanneer ze verloren lopen of hun ouders zoeken, vaak in de war zijn en hun persoonlijke gegevens vergeten. Via de badge kan met één enkele telefonische oproep contact worden gelegd met verschillende - op voorhand door de ouders geregistreerde - telefoonnummers.
- Op 23 november werd, in het kader van een *internationale bijeenkomst op initiatief van de Koningin*, een persbijeenkomst georganiseerd van de Europese Federatie voor Vermiste en Seksueel Uitgebuide Kinderen om de vooruitgang in de bestrijding van verdwijning en seksuele uitbuiting van kinderen in Europa te onderlijnen evenals de noodzaak om een netwerk van operationele centra in Europa op te richten.

Volgende **persberichten** werden in 2004 verspreid :

- 13 januari : Child Focus en de Koning Boudewijnstichting bundelen hun krachten om de duizenden jongeren die weglopen, beter te begrijpen. Dit persbericht stelde de studie voor *Weglopen : weg...van wat?*, evenals voorstellen voor een efficiënt preventiebeleid.
- 28 januari : Bezoek van de Koningin en mevrouw Kofi Annan, voor Child Focus de gelegenheid om de internationale dimensie van verdwijning en seksuele uitbuiting van kinderen te onderlijnen.
- 2 februari : Minister Vanderpoorten en

Child Focus organiseren een studiedag rond kindermisbruik.

- 5 februari : Nieuwe affichecampagne voor de vermiste Gevriye Cavas, naar aanleiding van een nieuwe verouderingsfoto na 19 jaar verdwijning.
- 5 februari : Child Focus en de Universiteit Gent overhandigen, in aanwezigheid van de Koningin, *Childscope* aan Romano Prodi.
- 25 februari : Child Focus weigert de opbrengst van het boek *Dutroux, te veel om te geloven* van Gerolf Annemans. In dit persbericht wordt de principiële weigering van geld afkomstig van de commercialisering van de zaak-Dutroux, uit respect voor de ouders van de slachtoffers, uitgelegd.
- 26 februari : Child Focus weigert de opbrengst van de verkoop van de domeinnaam *Dutroux.be*, met dezelfde argumentatie.
- 5 maart : Child Focus opent een speciale telefoonlijn gedurende het proces in Aarlen.
- 20 april : Child Focus doet voor het eerst een oproep tot solidariteit bij het grote publiek in heel het land. Dit persbericht stelt de actie *Help ons helpen* voor.
- 22 april : Het echte verhaal van de handschoenen van Jean-Marie Pfaff. Dit bericht was bedoeld om foute informatie recht te zetten over voor Child Focus geveilde handschoenen van deze bekende keeper.
- 28 april : Child Focus ontvangt het bezoek van H.K.H. de Groothertogin van Luxemburg.
- 6 mei : Nieuw initiatief van Child Focus : een muismat met veiligheidstips voor het Internet.
- 13 mei : *Help ons helpen* : de oproep tot solidariteit van Child Focus heeft reeds meer dan 200.000 € opgeleverd.

- 15 mei : De burgers hebben beslist te helpen om te helpen : de oproep tot solidariteit van Child Focus brengt 320.000 € op. Dit persbericht brengt het eerste resultaat van de fondsenwerving op de avond van de finale.
- 18 mei : Speciale affichecampagne voor Liam Vanden Branden, naar aanleiding van een nieuwe verouderingsfoto na acht jaar verdwijning.
- 5 november : Nieuwe Algemeen directeur aan het hoofd van Child Focus, naar aanleiding van de aanstelling van Kristine Kloeck.
- 24 november : Child Focus organiseert een veiling op de site van Ebay van 25/11 tot 5/12, naar aanleiding van de verkoop van de resterende verzamelobjecten na de actie *Help ons helpen*.

In 2004 zijn er in de geschreven pers 1.538 artikels verschenen waarin Child Focus aan bod komt of vermeld wordt : 492 in de Nederlandstalige dagbladpers, 790 in de Franstalige dagbladpers, 32 in de Duits- en Engelstalige pers in België, 103 in Nederlandstalige tijdschriften en 121 in Franstalige tijdschriften.

De Nederlandstalige radiozenders hebben 22 keer melding gemaakt van acties van Child Focus, de Franstalige 61 keer. Er werden ook talrijke bijdragen geleverd aan lokale radiostations, zowel in het noorden als in het zuiden van het land. De Nederlandstalige televisiezenders hebben 79 keer een onderwerp behandeld in verband met het Centrum tijdens het journaal of tijdens speciale uitzendingen. De Franstalige televisiezenders deden dat 96 keer.

De contacten met de pers, zowel de binnenlandse als de buitenlandse, waren zeer frequent tijdens de periode van het proces-Dutroux. Er werden daarbij talrijke reportages gemaakt over het Centrum als positief gevolg van de zaak-Dutroux. Er waren contacten met de geschreven pers, met radiozenders, maar vooral met televisiezenders o.a. van Nederland, Frankrijk, Duitsland, Oostenrijk, Engeland, Zweden, Noorwegen, Polen, Portugal, Italië en Zwitserland.

3. Informatie en sensibilisatie

3.1. Evenementen

Voor het eerst organiseerde Child Focus zelf een grote sensibilisatie- en fondsenwervingsactie voor het grote publiek : *Help ons helpen*, van 3 tot 15 mei.

Het publiek kon op diverse manieren zijn steun betuigen. Het kon via het telefoonnummer 070/22 22 55 een schenkingsbelofte doen. Het kon ook in de tien winkelcentra die partner waren, informatie krijgen over de werking van het Centrum en ter plaatse een goede daad stellen : munten of een briefje steken in de spaarpotten in de winkels of de mascotte van de actie, een knuffelkip, kopen. Deze actie heeft een zeer groot succes gekend; de voorraad van 18.000 stuks

was snel uitgeput. Op 15 mei, de laatste dag en grote finale, werd een veiling georganiseerd van voorwerpen van bekende personen die zo hun steun wilden betuigen. Nog andere voorwerpen werden geveild op de gespecialiseerde site eBay (www.ebay.be).

De deelnemende winkelcentra waren Grand Bazar Shopping in Antwerpen, Gent Zuid Shopping Center, Ring Shopping Center in Kortrijk, Waasland Shopping Center in Sint Niklaas, M2 Shopping Center in Maasmechelen, Woluwe Shopping Center en Westland Shopping Center in Brussel, Belle-Ile in Luik, Ville 2 in Charleroi en de Bastions in Tournai. De actie had drie peters: Jean-Marie Pfaff, Philippe Geluck en Benoît Poelvoorde. Mediapartners van de actie waren Radio Contact, Vivacité, Passe-Partout en La Dernière Heure. Dankzij *Help ons helpen* werd zo'n 400.000 € ingezameld. Meer dan 400 vrijwilligers hielpen aan de actie.

In 2004 werden ook heel wat evenementen georganiseerd ten voordele van Child Focus. Enkele voorbeelden:

- Op 13 mei ontving Child Focus de opbrengst van een tombola georganiseerd door het tapijtenbedrijf *Didde* in de wijk van de Blaesstraat in Brussel voor zijn 10de verjaardag, nl. 3.200 €.
- Op 4 juli vierde de familie Rosier opnieuw zijn *Feest van de Ezel* in Tourpes, dit keer met de steun van Adodane, de officiële vereniging van ezelskwekers. Meer dan 3.000 mensen namen hieraan deel. Opbrengst: 6.000 €.
- Op 21 juli was het grote sportdag in Zeebrugge: de *Belgacom Olympic Family Day*, met onder meer sprint, fitness en tafeltennis. Aan de bezoekers werd een euro gevraagd voor een ballon met hun naamkaartje, die in de lucht werd opgelaten. Zowel de 'verzender' als de 'ontvanger' van de ballon kregen een cadeautje. Opbrengst: bijna 600 €.
- Op 27 augustus kreeg Child Focus van de *Autorenstal Jordan* publicitaire ruimte aangeboden op de motorkap van de Formule-1-wagen die deelnam aan de Grand Prix 2004.
- Op 4 september schonk de Gembo Basketbal Club aan het Centrum de winst van het toernooi vrouwenbasket, de *Trofee Ann Wauters*, georganiseerd in Borgerhout: 738 €.
- Op 19 september organiseerde het ziekenhuis Ambroise Paré in Bergen een dag '*Patrimoine Santé*', een combinatie van sportieve manifestaties en informatieve activiteiten over gezondheid. Dit bracht ruim 4.200 € op.
- Op 28 maart organiseerde de wielclub *Hand in Hand* van Harelbeke de E3-Prijs Vlaanderen en schonk de opbrengst aan Child Focus: 1.000 €.
- Vanaf april werd de cd *Road to nowhere* van The Fundamentals verkocht ten voordele van Child Focus. Deze groep van popzangers met een mentale handicap overhandigde op een concert in Gent een cheque van 5.000 € aan het Centrum.

Communicatie

- Op 24 oktober organiseerde de *Lions Club Edingen-Soignies* voor de derde maal een grote wandeltocht in het park van Edingen, wat een cheque opleverde van 5.000 €.

- Op 30 oktober organiseerde de vereniging Gabe Concept een voorstelling met de artiest *Mamano en zijn vrienden* ten voordele van Child Focus in het cultureel centrum van Eigenbrakel. Opbrengst : bijna 700 €.

- Op 1 december en voor de 4de keer, organiseerde de hulpvereniging van de *gemeente Trooz* een jaarlijks bal. Een belangrijk deel van de opbrengst van dit evenement ging naar ons Centrum, nl 1.250 €. Op 25 mei, de Internationale Dag van de Vermiste Kinderen, neemt de bevolking in Trooz elk jaar deel aan een 'witte mars' tot het monument 'Julie, Mélissa en de anderen' met de delegaties van de Gemeenteraad van de kinderen, de scholen en de jeugdbewegingen.

- In december bracht de federatie van koren van de Franse Gemeenschap, *A Cœur Joie*, een cd uit met kerstliederen ten voordele van Child Focus. Opbrengst : 2.975 €.

- Ook in december gaven de *Brandweer en de Brusselse Hoofdstedelijke Dienst voor Brandweer en Dringende Medische Hulp* hun jaarlijkse kalender ten voordele van Child Focus uit. Opbrengst : 5.000 €.

- Tot slot verkocht *Sporting Anderlecht* op de website eBay na elke wedstrijd in de

Champions League voorwerpen van de match, met de handtekening van de spelers. Opbrengst : 1.705 €.

3.2. Campagnes

De mediacampagnes worden ontwikkeld in samenwerking met het agentschap Grey dat pro bono voor Child Focus werkt. In 2004 werden drie campagnes ontwikkeld, die telkens op de steun van talrijke media konden rekenen.

Help ons helpen

In mei organiseerde Child Focus de sensibilisatie- en fondsenwervingscampagne *Help ons helpen*. De drie peters van de actie, Jean-Marie Pfaff, Philippe Geluck en Benoît Poelvoorde, speelden – naast de mascotte van de actie – de hoofdrol in de campagne om het publiek te informeren en te sensibiliseren.

Door Grey werden affiches, radiospots, advertenties en een banner voor het Internet ontwikkeld.

25 mei : De Internationale Dag van de Vermiste Kinderen

In mei 2004 organiseerde Child Focus voor de derde maal de Internationale Dag van de Vermiste Kinderen in ons land.

Duitsland, Engeland, Finland, Frankrijk, Nederland, Griekenland, Hongarije, Italië, Polen, Portugal, Tsjechië en Roemenië sloten zich aan.

Communicatie

Speldjes met vergeet-me-nietjes werden gratis uitgedeeld in alle GB supermarkten, die de actie financieel steunden.

Door het vrijwilligersnetwerk van Child Focus werden de bloempjes ook verspreid bij de kleinhandelaars.

Grey heeft een campagne ontwikkeld om de actie te steunen met affiches, een radio- en televisiespot, en een banner voor het Internet. Deze werd online geplaatst op een groot aantal sites dank zij de steun van de Internet Safety Association, die ook de andere campagnes van Child Focus steunt.

Stopkinderprostitutie.be

In oktober nam Child Focus deel aan de campagne stopkinderprostitutie.be, die Belgen die naar het buitenland gaan wil stimuleren om kinderprostitutie te melden.

Hiervoor ontwierp Grey affiches en een folder. Ze tonen de geviseerde publieksgroep die met oogkleppen rondloopt. Het concept werd – in een tweede golf – uitgebreid met foto's van mannequins met oogkleppen, vervaardigd door de lederwarenfabrikant Delvaux. Advertenties verschenen in magazines en een affichagecampagne liep in de Brusselse metro.

3.3. Publicaties

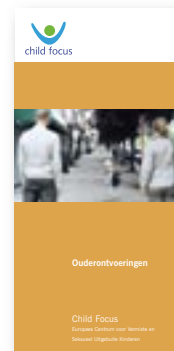
Child Focus News

Drie keer per jaar, in april, in september en in december, geeft het Centrum Child Focus News uit, bestemd voor vrijwilligers, donateurs, partners, administraties, de overheid en andere organisaties.

Folder ouderontvoeringen

In 2004 werd een nieuwe folder uitgegeven over de problematiek van de ouderontvoeringen. Hij bevat tips voor ouders die de ontvoering van hun kind naar het buitenland vrezen of er het slachtoffer van zijn geworden.

Financiering

In 2004 heeft het Centrum 3,6 miljoen € ontvangen, afkomstig van vier grote financieringsbronnen :

Overheidssubsidies	1.625.505 €	45 %
Schenkingen van privé organisaties (in geld of in natura)	1.332.911 €	37 %
Giften van het grote publiek (giften en nettoverkoop van Child Focus artikels)	644.768 €	17 %
Financiële producten	34.282 €	1 %
totaal	3.637.466 €	100 %

Het Centrum heeft, zoals elk jaar sinds 2001, overheidssubsidies ontvangen van de Federale Regering via de Nationale Loterij. Fedasil heeft ook op vraag van de Federale Regering een studie gefinancierd over niet-begeleide minderjarige asielzoekers. De Regering van het Brusselse Hoofdstedelijk Gewest is op het Centrum 5,5 banen blijven financieren. Het Waalse Gewest heeft de aankoop van informaticamateriaal gefinancierd. De Vlaamse en de Franse Gemeenschap hebben in 2004 niet bijgedragen tot de werking van Child Focus, maar zullen in 2005 worden aangesproken in het kader van de preventieactiviteiten. De Europese Commissie heeft in 2004 vier projecten gesteund in het kader van het Internet Action Plan en de programma's Daphné en Agis. Over twee andere Daphnéprojecten voor 2005 wordt onderhandeld. Deze financieringsbron laat interessante voorfinancieringen toe door middel van gestorte voorschotten. Het is echter te betreuren dat de saldi die door de Commissie betaald moeten worden, met grote vertraging aankomen. Dat verklaart voor een deel de vermindering van het geheel van de subsidies die het Centrum ontvangen heeft in 2004.

Vanuit de privésector heeft Child Focus nogmaals kunnen rekenen op de steun van een van zijn stichters, de Koning Boudewijnstichting, en van zijn bevoorrechte financiële partners : Belgacom, Buy Aid, Computer Associates, Eurocross, Grey, ING, Hewlett-Packard, Lanier, Renault en de GB Supermarkten. Tweehonderdzesentwintig andere bedrijven hebben Child Focus ook gefinancierd, rechtstreeks of onrechtstreeks, via de actie *recyclage van inkt patronen* of het *fonds voor slachtoffers*. Verder zijn er nog de duizenden KMO's en zelfstandigen, die Child Focus steunen door de aankoop van post-its, stylo's en wenskaarten bij Buy Aid, dat 8% à 10% van de omzet terugstort aan Child Focus. Tot slot heeft Child Focus in 2004 zeven tombola's georganiseerd met commerciële partners, waarvan de belangrijkste de GB Supermarkten zijn, de Club des Créateurs de Beauté en Afibel. Deze financieringsbron is in 2004 in vergelijking met het jaar voordien verminderd, wat de lichte daling verklaart van het geheel van giften van de privésector.

Financiering

Het grote publiek van zijn kant heeft Child Focus ondersteund met giften en door de aankoop van voorwerpen zoals de knuffelkip, verkocht tijdens de actie *Help ons helpen* in mei 2004. Het grote publiek heeft het Centrum evenzeer gesteund tijdens speciale evenementen die beschreven staan in het hoofdstuk Communicatie en verder via speciale acties, waarvan hier enkele voorbeelden :

- Eind 2004 heeft de bevek *ING Invest Solidarity*, op de markt sinds juni 1999, een netto dividend betaald van 6,97 € per aandeel ten bate van Child Focus. Toen waren bijna 9.300 aandelen in handen van zo'n 220 beleggende schenkers.
- Dankzij de actie van de uitgeversmaatschappij Panini in het kader van zijn 32ste campagne van het album *Panini Football*, is 5% van de verkoopprijs van zakjes met 6 foto's van voetballers en ploegen aan Child Focus uitgekeerd. Deze actie zal in 2005 worden hernomen.
- In oktober 2004 heeft het bedrijf Fresh, met de financiële en technische steun van Belgacom, de verkoop gelanceerd van de badge *Hallo Ouders* in een ruim distributiecircuit. Die badges werden verkocht tegen 5 € het stuk, waarvan 3 € ten voordele van Child Focus. Ze waren gedurende één tot drie maanden beschikbaar in verkooppunten van Belgacom, Champion, Delhaize, Dreamland, Pharma, Prémaman, Quick, de GB Supermarkten en Veritas. Deze actie zal opnieuw gelanceerd worden in 2005 via een nieuw nog te bepalen distributiecircuit.
- Voor de eerste keer sinds de oprichting van het Centrum hebben enkele mensen het initiatief genomen om hun erfenis na te laten aan Child Focus bij hun overlijden.

De actie *Help ons helpen* van de maand mei heeft er zeker toe bijgedragen dat het grote publiek begrijpt dat het Centrum nood heeft aan zijn financiële steun om zijn missies te vervullen. De bijdrage van het publiek tot de financiering van het Centrum is opgeklommen tot 17% in 2004, wat 10% meer is dan in 2003.

Financieel verslag

	Balans op 31/12/2004	31/12/2003
VASTE NETTO ACTIVA		
Inrichting gebouw	24.991,27	34.740,86
Installaties	5.631,89	6.555,74
Meubilair en rollend materiaal	101.508,38	89.191,08
Borgtochten	111,33	111,33
	132.242,87	130.599,01
VLOTTENDE ACTIVA		
Handelsvorderingen	300.005,55	293.251,84
Thesauriebeleggingen	1.983.067,24	1.851.477,62
Liquide middelen	346.858,17	169.211,59
Overlopende rekeningen	13.274,79	29.398,11
	2.643.205,75	2.343.339,16
TOTAAL ACTIVA	2.775.448,62	2.473.938,17
EIGEN KAPITAAL		
Permanente Fondsen	74.368,06	74.368,06
Overgedragen winst	137.798,88	137.798,88
Investeringsreserve	132.242,87	130.599,01
Dotatie van de Assemblees	692.552,01	692.552,01
Saldo Fondsen met/zonder bestemming	1.260.716,16	981.279,00
	2.297.677,98	2.016.596,96
VOORZIENINGEN		
Vorzieningen voor risico's en lasten	6.655,78	6.655,78
SCHULDEN		
Handelsschulden	141.608,51	161.650,56
Bedrijfsvoorheffing en R.S.Z.	121.336,47	53.548,06
Vakantiegelden	192.341,56	206.321,57
Voorschotten BGDA GESCO	6.308,20	6.308,20
Overlopende rekeningen	9.520,12	22.857,04
	471.114,86	450.685,43
BEDRIJFSRESULTAAT	0	0
TOTAAL PASSIVA	2.775.448,62	2.473.938,17

	Resultatenrekening 2004	2003
INKOMSTEN		
Subsidies	1.519.920,12	1.998.551,79
Giften in natura	366.149,53	382.638,12
Geldschenkingen	1.424.884,78	970.973,70
	3.310.954,43	3.352.163,61
UITGAVEN		
Lokalen	126.067,02	133.063,82
Verplaatsingen	84.140,59	176.860,27
Briefwisseling en telefonie	171.203,36	156.613,27
Materiaal en uitrusting	95.488,90	69.263,58
Representatiekosten	18.317,68	21.915,28
Documentatie	35.320,29	20.634,93
Publicaties en informatiecampagnes	221.733,05	259.097,38
Ontwerp en merkdepot	24.854,39	23.529,83
Honoraria	338.710,20	446.656,68
Gerichte financiële hulp	78.303,02	76.761,88
Lonen / sociale lasten	2.097.767,45	1.942.264,53
Afschrijvingen vaste activa	53.330,15	57.131,05
	3.345.236,10	3.383.792,50
NETTO FINANCIËLE INKOMSTEN	34.281,67	31.628,89
BEDRIJFSRESULTAAT	0	0

Waarderingsregels

Het Koninklijk Besluit van 19 december 2003 (B.S. 30.12 03) preciseert de boekhoudkundige verplichtingen van grote stichtingen van openbaar nut, die ten laatste vanaf 1 januari 2006 een volledige boekhouding moeten voeren en hun jaarrekeningen opmaken conform de beschikkingen van de wet van 17 juli 1975 betreffende de boekhouding van bedrijven. Het besluit voorziet evenwel dat er nog verschillende aanpassingen zullen komen aan deze wet, rekening houdend met de specifieke aard van de activiteiten. Als stichting van openbaar nut heeft het Centrum sinds zijn ontstaan in 1998 de voorschriften van deze wet nageleefd. Overigens heeft de Raad van bestuur waarderingsregels uitgewerkt, aangepast aan de realiteit van Child Focus en zijn activiteiten, die per definitie niet commercieel zijn. In het licht van de nieuwe beschikkingen in het Koninklijk Besluit van 19 december 2003, zullen enkele regels lichtjes worden aangepast in 2006. Ze zullen enkel raken aan de manier waarop sommige ontvangsten in rekening worden gebracht.

Die specifieke regels zijn de volgende :

BALANS

Vaste activa en Investeringsreserve

Het geheel van de vaste activa van het Centrum wordt gefinancierd door giften in natura of geldelijke schenkingen. Voor de boekhouding worden deze activa geschat op hun marktwaarde (BTW inbegrepen). De schenkingen in natura en in contanten worden geboekt in een beleggingsreserve op het Passief. Deze Activa-/Passivaposten worden lineair afgeschreven/herleid, rekening houdend met de volgende termijnen :

- Inrichting	7 jaar (vanaf het jaar 2000)
- Informatiemateriaal	3 jaar
- Telefooninstallatie, bandopnemer, faxtoestellen	4 jaar
- Meubilair	10 jaar

Vlottende activa

Op het einde van 2004 groeiden de schuldvorderingen aan tot 300.005,55 €, waarvan 95% het saldo vertegenwoordigt van de overheidssubsidies en van de privégiften die nog ontvangen moeten worden. Eind 2004 waren de geldoverschotten voor bijna 85% belegd in belevs van de Schatkist, die geboekt worden volgens hun aankoopwaarde, terwijl het creditsaldo op de zichtrekeningen werd geplaatst tegen een intrestvoet die iets lager is dan deze van de interbancaire markt.

Dotatie van de Assemblees

De zeven Parlementaire Assemblees hebben een eenmalige dotatie toegekend van 743.680,58 € (gestort in twee schijven van 371.840,29 €, respectievelijk in 1998 en 1999). Deze dotatie werd toegekend om de leefbaarheid van het Centrum in de eerste jaren van zijn bestaan te verzekeren. Ze is dan ook geboekt op een reserverekening. In 1998 heeft het Centrum een bedrag van 51.184,66 € uit deze reserve geput om een evenwichtige resultatenrekening te kunnen voorleggen. Sinds 1999 moest deze reserve niet meer worden aangesproken. Tot op heden hebben de permanente fondsen en de dotatie van de Assemblees het Centrum vooral in staat gesteld voldoende werkingskapitaal te hebben voor de prefinanciering van bepaalde uitgaven. Dankzij deze dotaties heeft het Centrum nog geen beroep moeten doen op een overbruggingskrediet.

Saldo van fondsen met of zonder bestemming

Bepaalde schenkers storten geldsommen aan het Centrum en vragen ze toe te wijzen aan bepaalde uitgaven. Deze schenkingen worden eerst geboekt op een reserverekening 'Fondsen met bestemming', in afwachting van de betreffende uitgave. De besteding van deze budgetten kan soms over twee boekjaren gespreid zijn. Eind 2004 bedroeg het globale saldo van deze rekeningen 8.277,36 € (tegenover 30.323,40 € in 2003).

De schenkingen zonder bestemming worden eerst geboekt op een reserverekening "Fondsen zonder bestemming" en gebruikt voor uitgaven die niet gedekt worden door de "Fondsen met bestemming". Eind 2004 bedroeg het saldo van deze rekening 1.117.543,17 € (tegenover 907.223,29 € in 2003). In dezelfde geest worden de overheidssubsidies eveneens ingeschreven in een reserverekening "met" of "zonder bestemming". Ze worden gebruikt om de uitgaven te dekken voor specifieke gesubsidieerde projecten of om personeelskosten te dekken. Eind 2004 bedroeg het saldo van deze rekening 134.895,63 € (tegenover 43.732,31 € in 2003) en kwam het overeen met het saldo van de ongebruikte subsidies voor 2004.

RESULTATENREKENING

Subsidies

De overheidssubsidies worden eerst in de balans ingeschreven in een reserverekening en als producten erkend naarmate de personeelskosten worden ingeschreven (met uitzondering van bepaalde personeelskosten die worden gedekt door 'schenkingen in natura', afkomstig van de privé-sector) of uitgaven die verband houden met bepaalde gesubsidieerde projecten.

Schenkingen

Schenkingen worden ingedeeld in twee categorieën :

- Schenkingen in natura : als een leverancier van goederen of diensten van het Centrum een voordeel in natura geeft (gratis of met korting) wordt dit productvoordeel erkend als gift in natura;
- Geldschenkingen met of zonder bestemming : deze schenkingen worden eerst ingeschreven in een reserverekening in de balans en vervolgens als product erkend naarmate de overeenkomstige uitgaven worden geboekt.

Uitgaven

- Elke uitgave van goederen en diensten wordt steeds geëvalueerd volgens zijn marktwaarde, BTW inbegrepen, en niet volgens de werkelijk betaalde prijs. Zoals hierboven vermeld, wordt het eventuele verschil in de boekhouding opgenomen als schenking in natura.
- Gerichte financiële steun stemt overeen met de kosten van het Centrum voor hulp aan primaire of secundaire slachtoffers, zoals : productiekosten voor affiches, onkosten door coördinatoren die op vrijwillige basis instaan voor het verspreiden van affiches, reiskosten om een kind in het buitenland te gaan halen, tussenkomst in bepaalde kosten van ouders in financiële moeilijkheden.

Bedrijfsresultaat

Aangezien elke uitgave precies wordt gedekt door een overeenkomstig inkomstenbedrag, is de resultatenrekening perfect in evenwicht.

Deloitte

Bedrijfsrevisoren
Berkenlaan 5b
B-1831 Diegem
Belgium
Tel: +32 (2) 8002000
Fax: +32 (2) 8002001
<http://www.deloitte.be>

« EUROPEES CENTRUM VOOR VERMISTE EN SEKSUEEL UITGEBUITE KINDEREN »
Houba-De Strooperlaan 292 – B-1020 Brussel

**VERSLAG VAN DE COMMISSARIS
OVER DE FINANCIËLE TOESTAND OP 31 DECEMBER 2004
GERICHT TOT DE LEDEN VAN DE STICHTING VAN OPENBAAR NUT**

Aan de Leden,

Wij hebben de eer u verslag uit te brengen over de controleopdracht die u ons heeft toevertrouwd. Wij hebben een controle uitgevoerd op de staat van de activa en passiva van de stichting, afgesloten per 31 december 2004 alsook op de staat van de inkomsten en uitgaven, afgesloten op dezelfde datum.

De financiële staat werd opgesteld onder de verantwoordelijkheid van de raad van bestuur, rekening houdend met de specifieke waarderingsregels van de stichting. De financiële staat per 31 december 2004 sluit af met een balanstotaal van 2.775.448,62 EUR en met een resultaat in evenwicht.

Verklaring zonder voorbehoud over de financiële staat

Onze controles werden verricht overeenkomstig de normen van het Instituut der Bedrijfsrevisoren. Deze beroepsnormen vereisen dat onze controle zo wordt georganiseerd en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de staat van activa en passiva en de staat van inkomsten en uitgaven geen materiële onjuistheden bevatten rekening houdend met de toepasselijke wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.

Overeenkomstig deze normen hebben wij rekening gehouden met de administratieve en de boekhoudkundige organisatie van de stichting, alsook met de procedures van interne controle. De afgevaardigden hebben onze vragen naar opheldering of inlichtingen duidelijk beantwoord. Wij hebben aan de hand van steekproeven de verantwoordelijkheid onderzocht van de bedragen opgenomen in de staat van activa en passiva, en in de staat van inkomsten en uitgaven. Wij hebben de waarderingsregels, de betekenisvolle boekhoudkundige ramingen die de stichting maakte en de voorstelling van de financiële staat in haar geheel beoordeeld. Wij zijn van mening dat deze werkzaamheden een redelijke basis vormen voor het uitbrengen van ons oordeel.

Rekeninghoudend met de toepasselijke wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften en de waarderingsregels opgenomen in de bijlage van de financiële toestand, geeft de staat van activa en passiva en de staat van inkomsten en uitgaven, afgesloten per 31 december 2004 een getrouw beeld van het vermogen, van de financiële toestand en van de inkomsten en uitgaven van de stichting voor wat betreft het voorbije boekjaar.

21 maart 2005

De Commissaris

DELOITTE & TOUCHE Bedrijfsrevisoren
SC s.f.a. SCRL
Vertegenwoordigd door Brigitte Motte

Deloitte & Touche Bedrijfsrevisoren BV o.o.e. CVBA
Burgerlijk vennootschap onder de vorm van een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid
Maatschappelijke zetel: Louisaan 240, B-1050 Brussel
RPR 0429 053.862 - BTW BE 429.053.862 - Ger. Art. Brussel

A member firm of
Deloitte Touche Tohmatsu

Lijst van partners

Autoriteiten

Federale Regering
 Parlementaire Assemblees
 Regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
 Europese Commissie
 Vlaamse Regering
 Waalse Regering
 Regering van de Franse Gemeenschap

Bevoorrechte partners

Nationale Loterij

Koning Boudewijnstichting

Eurocross

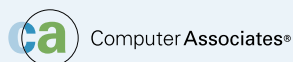
Bevoorrechte financiële partners

Belgacom

Buy Aid

Computer Associates

GB Supermarkten

Grey Worldwide Belgium

Hewlett-Packard Belgium

ING Belgium

Lanier Belgium

Renault België Luxemburg

Financiële partners

Afibel

Amtoys

Bank van De Post

Belgacom Mobile (Proximus)

Coca-Cola Enterprises Belgium

Editions Panini Belgique

ICHEC Culture

Kellogg's Benelux

Le Club des Créateurs de Beauté

NMBS

Nokia Belgium

Pami Office Solutions

Rotary Club Brussel-Erasme

State Street Foundation

Swift

Organogram (april 2005)

ALGEMENE DIRECTIE

Kristine Kloeck,
Algemeen directeur (*)
Jean-Denis Lejeune,
Directie-attaché (**)
Claudia Soete, Directieassistent

OPERATIES

Christel Van Goethem,
Senior Operating officer (**)
Serge Van Schuylenbergh,
Senior Operating officer (**)
Véronique Vogelee, Assistente

Barbara Brunelli, Call manager
Florence Chanteux, Call manager
Jan Godemont, Call manager
Béline Noé, Call manager
Charlotte Nyssen, Call manager
Valérie Popowski, Call manager
Veerle Struelens, Call manager
John Tallon, Call manager
Nathalie Vanden Eede, Call manager
Tania Vanderbist, Call manager

Julie Beeckman, Case manager
Michiel Bonte, Case manager
Sandro d'Anna, Case manager
Hilde Demarré, Case manager
Sabine Ghysens, Case manager
Véronique Plettinck, Case manager
Sandra Voet, Case manager
Cathérine Brismé, Assistente

Sandrine Vander Eecken, Network manager
Els Swinnen, Assistente

INTERNATIONALE ONTWIKKELING

Tessa Schmidburg, Manager
Internationale ontwikkeling (**)
Fabiola Del Piero, Assistente

STUDIE & PREVENTIE

Laurence Hennuy, Project manager
Nathalie Scohier, Project manager
Tom Van Renterghem, Project manager
Stéphanie De Smet, Project officer
Sofia Mahjoub, Project officer
Christel Corman, Assistente

COMMUNICATIE

Isabelle Marneffe,
Directeur Communicatie (**)
Jean-Denis Lejeune, Adjunct (**)
Daniel Cornelis, Communication officer
Maryse Rolland, Communication officer
Colette Brichaux, Assistente
Nathalie Climan, Receptioniste

FINANCIEN & ADMINISTRATIE

Nathalie Fallon, Directeur F & A (**)
André Toussaint, ICT manager
Alexander Isakhanian, ICT officer
Brigitte Detroz, Boekhoudster
Mohamed Ben Larbi, Logistic officer
Michel Jochmans, F & A officer
Estelle Van Steenwinkel, Assistente
Nancy Caicedo Castello, Onderhoud

(*) Voorzitter van het Management Comité

(**) Lid van het Management Comité

Tussen 1 januari 2004 en 31 maart 2005
verlieten de volgende medewerkers het Centrum:
Anita Cassimon, Jacques Debulpaep,
Martine De Clerck, Heidi De Pauw,
Isabelle De Schrijver, Anandi Henriët,
Christian Poisson, Virginie Sucaet.

HET COMITÉ VAN DE VRIENDINNEN VAN CHILD FOCUS

Gravin Amélie d'Arschot Schoonhoven,
Mevrouwen Fabienne Bertrand,
Barbara Geuten, **Lydia Luyten**,
Patrizia Schrank, **Claire Tilmant**,
Prinses Michel Troubetzkoy,
Mevrouw Marie-Hélène van Rossum,
Barones Wina van Waeyenberghe

HET STEUNCOMITÉ VAN DE EUROPESE FEDERATIE

Mevrouw Isabelle Barnier
De Heer Renaud Greindl
Mevrouw Irène Mathieu
Mevrouw Marie-Laure Schoeller

Child Focus

Houba-de Strooperlaan, 292

B-1020 Brussel

T+32/2/475 44 11 F+32/2/475 44 03

noodnummer : 110

noodnummer vanuit het buitenland : + 32/2/475 44 99

www.childfocus.org

www.childfocus-net-alert.be

www.clicksafe.be